

Saulėta, dieną 65°, naktį 40.
Saulė teka 4:46, leidžiasi 6:41.

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Balandžio-April 25 d., 1970 m.

Kaina 10c

98

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

BANDĖ NUŽUDYTI FORMOZOS VICEPREMJERĄ

NAUJI AMERIKOS ERDVĖS PLANAI PAREIKALAUJA NEMAŽAI IŠLAIDŲ

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmai, nežinodami nemažos opozicijos, kurios mažai kas tikėjosi, paskyrė erdvės tyrimų reikalams ateinančioms finansinėms metams 3,6 milijardus dolerių, kas yra 268 milijonai daugiau, negu prezidentas Nixonas prašė. Senato komitetas jau priėmė kiek mažesnių išlaidų reikalaujantį planą, paskirdamas 3,33 milijardus dol. — 17 milijonų mažiau, negu prašoma suma. Atstovų Rūmuose už paskirtas lėšas balsavo 229 atstovai ir prieš — 105. Prieš davimą erdvės tyrimams daugiau lėšų balsavo daugiausia tie atstovai, kurių valstijos mažai iš erdvės tyrimų gauna naudos. Už lėšas labai kovojo Floridos, Kalifornijos ir Texas atstovai.

New Yorke NASA direktoriaus pavaduotojas ir programų planuotojas dr. Werner von Braun papasakojo Amerikos laikraščiu Leidejų sąjungos suvažiavime apie ateities planus.

Viena svarbiausių erdvės kelionių be įgulos įvyks tarp 1977 ir 1979 metų. Du erdvėlaiviai bus paleisti į Jupiterį, kur jie pasinaudodami tos planetos traukiamąja jėga, apsisuks apie Jupiterį, nuskris vienas į Saturną ir Plutoną, o kitas — į Uraną ir Neptuną. Tie du erdvėlaiviai aplankys visų tų planetų apylinkes per 9 metus. Tokiai kelionei yra palankios sąlygos, nes tuo metu tos planetos bus išsiriškusios tokioje padėtyje, kuri įvyksta tik kas 177 metus. Jupiterio panaudojimas, kaip energijos šaltinio, kelionei į Plutoną labai sutrumpins. Jei erdvėlaivis būtų siunčiamas tiesiog į Plutoną, jis nukeliautų ten tik per 40 metų.

Arčiau prie žemės numatomi „erdvės laboratorijų“ steigimai. Visa programa bus vadinama „Skylab“ vardu. Pirmoji Amerikos erdvės stotis orbitoje bus pastatyta 1972 metais. Joje bus ir teleskopas dangaus kūnams stebėti.

Antroje dalyje vienas „Skylab“ erdvėlaivis atveš į laboratoriją tris astronautus, kurie čia skries apie žemę 28 dienas. Po trijų mėnesių kita įgula, susidedanti iš trijų astronautų praleis erdvės laboratorijoje 56 dienas ir trečia įgula vėliau — irgi 56 dienas.

Antroje laboratorijų programos dalyje erdvėje bus pastatyta jau didesnė stotis, susidedanti iš atskirų dalių, kurių kiekvienoje gyvens ir dirbs po 12 asmenų. Tarp šios stoties ir žemės pradės skraidyti nauji erdvėlaiviai, kurie jau projektuojami. Jie galės patys nusileisti ir pakilti.

Erdvės programoje numatomos ir dvi kelionės į Marsą, kurį jos orbituos 1971 metais. Tai bus Mariner programos dalis. Į Marsą bus išmesti aparatai. Toliau, apie 1975 metus, Marsą pasieks du pagerinti erdvėlaiviai „Vikingo“ programoje. Dalis šių laivų nusileis su aparatais ant Marso.

Be šių didesnių užsimojimų NASA rengiasi paleisti žemės satelitą, kurie pasitarnautų žemėlapių gaminimui, pasėlių apžiūrinimui, mineralų ieškojimui ir oro stebėjimui.

ANDORA. — Šioje tarp Ispanijos ir Prancūzijos esančioje valstybėje pirmą kartą moterims buvo suteikta balsavimo teisė. Šalyje, kad moters šeimai būtų išgyvenusi Andoroje bent dvi gentkartės. Dabar balsuotojų skaičius padvigubės iki 3,000.

IS VISO PASAULIO

JERUZALĖ. — Arabai apšaudė Izraelio turistų automobilį Golano aukštumose. Du asmenys žuvo, penki buvo sužeisti.

PARYŽIUS. — Šiaurės Vietnamo delegacijos vadas Paryžiaus taikos derybose pareiškė išvažiuojąs į Hanojų. Jis nedalyvavo derybų sesijose jau nuo gruodžio mėnesio. Hanojus nepatenkintas, kad Amerika nepaskiria naujo, aukšto rango savo delegacijos vadovo, kuris užimtų pasitraukusio ambasadoriaus Henry Cabot Lodge vietą.

PAMPLONA. — Ispanijoje ore sprogę helikopteris, žuvo penki keleiviai, trys jų — slidininkai, vykę į kalnus slidinėti. Jų tarpe buvo Ispanijos čempionas Luis Arias.

HONG KONGAS. — Princas Sihanouko sūnus Norodom Yuvaneath su žmona ir 4 metų sūnum atvyko į Hong Kongą dvi dienas prieš jo tėvo, Kambođijos karaliaus, nuvertimą. Hong Kongo valdžia pratęsė jo vizą iki gegužės 16 d.

WASHINGTONAS. — Teisingumo departamentas išskėlė bylą Westinghouse Electric bendrovei, kuri nelegaliai susitarusi su Japonijos Mitsubishi bendrove nepadavinėti tam tikrų gaminių viena kitos šalyje. Ta proga abi bendrovės pasikeitė patentais ir technine informacija.

BEIRUTAS. — Irakas nesenai susitarė su savo kurdų mažuma dėl autonominių teisių. Dabar Irako radijas skelbia apie kurdų sukilimą Irane. Manoma, kad Irakas, kuris blogai sugyvena su kaimyniniu Iraku, kursto kurdus sukilti prieš Teherano valdžią.

Ministeris Scheel lankosi Ispanijoje

MADRIDAS. — Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministras Walter Scheel lankėsi Ispanijoje ir, nežinodamas ispanų vyriausybės nepasitarimo, susitiko su keturiais ispanų opozicijos vadais. Susitikimas įvyko Vokietijos ambasadoje ir tęsėsi visą valandą.

Nelegali ispanų opozicija pareiškė, kad Ispanija negali tapti pilnateise Europos valstybių bendruomenės nare, kol ji neišvys nuosakų liberalinių reformų. Ispanija turinti savo namus taip sutvarkyti, kad jie taptų panašūs į kaimynų namus, — pareiškė nuosakų monarchistų vadas Jose Maria Arellaza. Kiti nuosakų ministrai susitikę politikai buvo: liberalas monarchistas Satrustegui, socialistas Galvan ir krikščionis demokratas Jimenez.

Jungtinių Tautų 25 m. sukakties proga žemėlapyje juodai parodomos vietos, kur JT skėrinimai įsikišo taikai atstatyti. Daugelyje vietų Jungtinės Tautos nesugebėjo išlaikyti taikos: Vengrijoje, Čekoslovakijoje, Ganoje, Vietname.

VIETNAMEČIAI TRAUKIA STIPRIAS KARO JĖGAS Į KAMBODIJOS PASIENĮ

SAIGONAS. — Pasikeitus Kambođijos vyriausybei, Pietų Vietnamo kariuomenė ėmė vis dažniau puldinti komunistus Kambođijos žemėje. Šią savaitę vietnamiečiai keliuose puolimuose užėmė 245 šiaurės Vietnamo ir Viet Congo kareivius ir pagrobė virš 60 tonų įvairių ginklų. Kambođijoje žuvo 26 pietų vietnamiečiai ir 127 buvo sužeisti. Vienas Saigono generolas Amerikos korespondentui papasakojo, kad į Kambođijos pasienį siunčiami nauji daliniai ir daugiau artilerijos pabūklų. Tokia padėtis busianti kurį laiką, nes Kambođijos valdžia nei vietiniai karo įgūlių komendantai nesipriešina ir, nors oficialiai nepritaria tokiems vietnamiečių puolimams, jų tačiau nei nesmerkia.

Kambođijoje komunistai ilgą laiką turėjo saugią prieglaudą. Dabar, nuvertus princą Sihanouką, padėtis pasikeitė. Amerikiečiai ir toliau gerbia Kambođijos neutralumą ir su vietnamiečių daliniais į Kambođijos teritoriją nežygiuoja.

Šios kovos vyksta Vietnamo III-čio korpuso srityje, kuri apima 10,000 kvadratinį mylių plotą. Kambođijos siena, eina nuo 35 mylių į vakarus nuo Saigono iki 100 mylių į šiaurės rytus nuo Saigono. Kambođijos siena sudaro lanką, kurio vidurys įsikiša į Pietų Vietnamo teritoriją. Čia komunistams buvo labai patogiu turėti neliečiamas slėptuves. Dabar jas daužo P. Vietnamo aviacija ir puola kariuomenės daliniai.

Pietų Vietnamui didinant spaudimą III-čio korpuso dalyje, komunistai stiprina jėgas šiaurėje, I-mo korpuso srityje, kur stipriausią jėgą sudaro I-moji Amerikos marinių divizija. Iš Laos, kaip žvalgyba praneša, neseniai į P. Vietnamą atvyko keli šiaurės Vietnamo pulkai. Marinių divizija yra paskirta išvažiuoti iš Vietnamo, tai vienintelė likusi marinių divizija, nes neseniai III-ji divizija jau išvažiuojo. Išvykus paskutiniams Amerikos marinams, I-mo korpuso gynyba sudarys dvi amerikiečių pėstininkų divizijas, dvi — vietnamiečių, viena Amerikos šarvuota brigada ir Pietų Korėjos marinal. Štabo karininkai bijo, kad komunistai gali pradėti čia naują ofensyvą, susilpnėjus sąjungininkų jėgoms.

Automobilių unija rengiasi deryboms

ATLANTIC CITY. — UAW — automobilių pramonės darbininkų unija pradėjo savo suvažiavimą Atlantic City. Unijos vadovas Walter Reuther paskelbė, kad greit prasidės derybos su darbdaviais dėl naujos darbo sutarties. Unija vėl reikalauja didelių algos pakėlimų, pensijų padidinimo (po 30 metų darbo — 500 dolerių per mėnesį) ir metų pabaigos bonų.

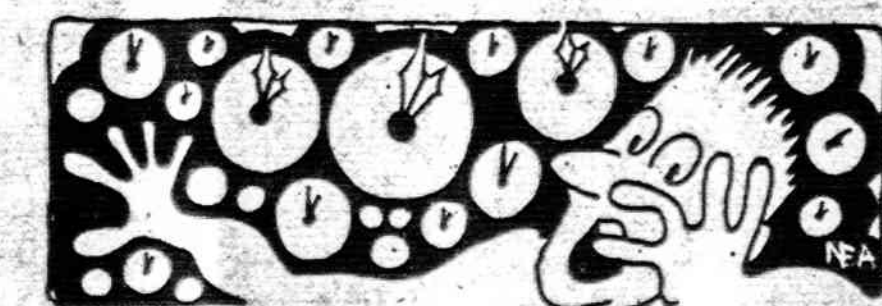
Unijos vadovas Reutheris kritiko vyriausybės ekonominę politiką, infliacijos ir nedarbo atsiradimą.

Kalbėdamas apie Vietnamo karą Reutheris pareiškė, kad unija siekia karo pabaigos, tačiau kartu pasmerkia tuos, kurie degina Amerikos vėliavas ar žygiuoja išskėlę Viet Congo vėliavas. „Būti prieš karą nėra išeikšia būti prieš Ameriką“, kalbėjo Reutheris. Jis pasisakė prieš ekstremizmą ir smurtą, nežiūrįnt ar jis kiltų iš baltų ar iš juodų piliečių.

Europa suvartoja daug naftos

MARSEILLE. — Europa suvartoja vis daugiau naftos ir jos produktų. Iš Viduržemio jūros uosto Fos, esančio netoli Marseille miesto, viena didelė vamzčių linija eina į Karlsruhe, ant Reino upės kranto, Vakarų Vokietijoje. Šiais metais ta linija bus padvigubinta ir vietoje 34 milijonų tonų per metus galės perpumpuoti apie 90 milijonų tonų naftos.

Ateinančiais metais iš Fos uosto, kur iškraunama nafta, bus

Balandžio 26 d. 2 val. ryto prasideda dienos šviesos taupymo laikas. Visi turės pasukti laikrodžius vieną valandą pirmyn.

NEPAVYKĘS ATENTATAS NEW YORKE

NEW YORKAS. — Vakar New Yorke į Amerikoje viešintį Tautinės Kinijos (Formozos) vicepremierą Ching Kuo buvo paleistas šūvis, kuris jo nepalietė, bet atsitrėnkė į duris, per kurias jis ėjo iš gatvės į pastatą. Po kiek laiko Ching Kuo pasakė kalbą, bet joje neminėjo pasikėsinimo. Valstybės departamentas tuoj išreiškė savo „pasibaisėjimą“ ir svečio atsispręs. New Yorke Tautinės Kinijos vicepremierą, generolo Chang Kai Sheko sūnų, Kuo pasitiko apie 25 žmonių, kinų kilmės, demonstracija. Ji reikalavo laisvės Formozai. Policija du asmenis suėmė. Sakoma, kad vienas jų šovė į Kuo, tačiau netoli buvęs policininkas davė jam per ranką ir šūvis nepataikė.

PREZIDENTAS NIXONAS PASIŪLĖ PAKEITIMUS KARINĖJ PRIEVOLEJ

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas egzekutyviniu įsakymu užbaigė atleidimus nuo karinės tarnybos dviejų kategorijų jauniems vyrams: tiems, kuriems karinė prievolė atidėta dėl jų užsiėmimo ir tiems, kuriems ji atidėta dėl to, kad jie tėvai, šeimų galvos. Pastariejiems vietinės karinės tarnybos įstaigos galės padaryti išimčių, jei kurio nors pašaukimas į kariuomenę sudarytų didelių sunkumų jo šeimai. (Prezidentas taip pat paskelbė savo nusistatymą nebeatleisti nuo karinės tarnybos ir studentų, tik jam reikia gauti dėl to klausimo kongreso pritarimą.

Kambođija ieško politinių draugų

PARYŽIUS. — Kambođijos nauja vyriausybė pasiuntė delegaciją į Paryžių, kur įvyko visų Kambođijos ambasadorių Afrikoje, Europoje ir Pietų Amerikoje suvažiavimas. Vyriausybės delegacijai vadovauja buvęs premjeras Pho Proeng, kuris remia naują valdžią. Jo tikslas įtikinti visus diplomatus, kad ir jie remtų naują vyriausybę, o ne nuverstą princą Sihanouką. Kartu jis nušvies susidariusią Kambođijoje padėtį.

Indonezijos pastangomis Pietryčių Azijos Tautų sąjunga irgi šaukia konferenciją, kurioje bus svarstoma nauja padėtis Kambođijoje. Be Indonezijos toje konferencijoje dalyvaus Tailandija, Filipinai, Malaizija, Singapuras, Japonija, Australija ir Naujoji Zelandija. Laukiama atsakymų iš Pakistano, Indijos ir Ceylono. Pakviestas ir šiaurės Vietnamas, tačiau abejojama ar dalyvaus.

Kambođija sutiko įsileisti Pietų Vietnamo Raudonojo Kryžiaus delegaciją, kuri organizuotų vietnamiečių repatrijavimą iš Kambođijos. Buvo daug pranešimų apie vietnamiečių skerdynes. Saigone studentai ir religinės grupės kaltina vyriausybę, kad ji nieko nedaro savo tautiečiams Kambođijoje gelbėti. Saigone galvojama, kad apie 50,000 vietnamiečių panorės sugrįžti į Pietų Vietnamą, nors kai kurių šeimos Kambođijoje gyvena nuo neatmenamų laikų.

Saigono vyriausybė pripažįsta, kad tarp sugrįžtančių gali pasitaikyti ir komunistų ar Viet Congo narių, tačiau vyriausybė šios rizikos nesibijo ir stengiasi gelbėti vietnamiečius, kurių Kambođijos vietiniai gyventojai nekenčia.

nutiesta linija į Lyons miestą, Prancūzijoje, o 1972 metais vamzdžių linija bus tiesiama į Strasburgą.

Šitokie naftos kiekiai yra daug didesni už sovietų žadama tiekiamą naftą. Linija iš Volgos pakraščiu jau tiesiama, tačiau dar gali praėti daug laiko iki sovietų nafta pasieks Europos vidurį. Sovietai neturi vamzdžių, kuriuos jiems gamina Vokietija ir Italija.

Prezidentas pareiškė, kad krašto gynyba yra lygiai privaloma visiems, ta našta turi pasidalinti visi visuomenės nariai, visos jos klasės.

Prezidentas žengė žingsnį į visai iš savanorių sudarytą kariuomenę, tačiau nenutėjo tiek toli, kaip jam rekomendavo speciali patariamoji komisija, savo pasiūlymus įteikusi vasario mėnesį. Ta komisija, vadovaujama buvusio gynybos sekretoriaus Thomaso Gates, patarė 1971 metais pakelti visų kareivių atlyginimus 60% ir įvesti kitokias reformas, kurios patrauktų daugiau savanorių į kariuomenės eiles. Komisija numatė visai užbaigti karinę prievolę iki 1971 metų vidurio.

Prezidentas pasirinko nuosauksnį kelią. Jis pranešė praeities Kongreso be 6% algų pakėlimų kareiviams, kuriuos jie gaus kartu su visais federalinės valdžios tarnautojais, dar 20% algų padidinimo. Tas sudarys 1971 metais 250 milijonų dolerių daugiau lėšų, o 1972 metais prezidentas prašys 2 milijardus dolerių daugiau ir tada vėl pakels algas ir įves kitus pagerinimus. Tuo būdu, minėtos komisijos rekomenduota data — 1971 metų vidurys — nebus išlaikyta.

Karinės prievolės planavimą apsunkina tai, kad niekas tikrai negali pasakyti, kiek Amerikai kareivių reikės. Tas priklauso nuo Vietnamo karo eigos, nuo savanorių skaičiaus, nuo to, kaip jauni vyrai žiūrės į karinę karjerą ir kokia bus padėtis darbo rinkoje.

Jokio entuziazmo

Lenino gimtadienis balandžio 22 d. minėtas ir okup. Lietuvoje. Elta yra gavusi žinių, kad jubiliejus toli gražu nekėlės jokių džiaugsmo ar pakilusių nuotaikų. Krašto gyventojai jį sutiko su abejingomis nuotakomis.

Jokio entuziazmo nerodė nė Lietuvos jaunimas. Juk, štai, daug didesni už sovietų žadama tiekiamą naftą. Linija iš Volgos pakraščiu jau tiesiama, tačiau dar gali praėti daug laiko iki sovietų nafta pasieks Europos vidurį. Sovietai neturi vamzdžių, kuriuos jiems gamina Vokietija ir Italija.

SPORTO ŽINIOS

Skiriami vadovai

Lietvia: Fabaltiečių Sporto Federacijai atstovų, Sporto Apygardų ir Sporto Šakų Komitetų vadovų pristatyma.

1. ŠALFAS-gos atstovai Pabaltiečių Sporto Federacijos Vykdomajame Komiteje yra:

Jokūbaitis Vytautas, 13813 Othello Ave., Cleveland, Ohio 44110, U.S.A. (atstovas ir

lis vicepirmininkas Federacijos Komiteje). Bielskus Algirdas, 30207 Regent Rd., Wickliffe, Ohio 44092, USA. (atstovas ir sekretoriaus pavaduotojas Federacijos Komiteje). Vietoje atsistatydinusių K. Lukošiaus ir A. Kuolo yra pakeisti

Sajungai atstovauti: Stepaitis Herbertas, 21 Cosmo Rd., Toronto 18, Ont., Canada, — ir Naušėdas Algimantas, 44 Wilmar Rd., Islington 678, Ont., Canada.

Mūsų delegacijai Pabaltiečių Sporto Federacijos Vykdomajame Komiteje linkime sėkmės.

2. Vidurinių Vakarų Sporto Apygardos Vadovų pakviestas, pareigas sutiko eiti Bielskus Algirdas (adresas žiūr. aukščiau). Bielskus A. šioms pareigoms tvirtinamas nuo š. m. balandžio mėn. 18 d. Buvusiam Vadovui Dr. E. Ringui reikiame padėką už darbą atliktą vadovaujant apygardai.

Rytų Sporto Apygardos Vadovs Vakselis Aleksandras, jam sutikus yra tvirtinamas tęsti darbą toliau šiose pareigose. (Adresas: V. A. 84-20, 112-11 St. Richmond Hill, N. Y. 11418, USA).

Kanados Sporto Apygardos Vadovui K. Lukošui iš pareigų atsistatydinus, Kanados Sporto Apygardos reikalus, kol bus surastas tinkamas Vadovas, koordinuos Centro Valdyba. Poniui Lukošui reikiame padėką už atliktą darbą vadovaujant Apygardai. Kanados Sporto Apygardos klubai prašomi visą susirašinęją kreipti Centro Valdybos adresu: 32 Pasadena Gardens, Toronto 325, Ont.

3. Krepšinio Komiteto Vadovas — Valaitis Jonas, 8227 So. Richmond St., Chicago, Ill.

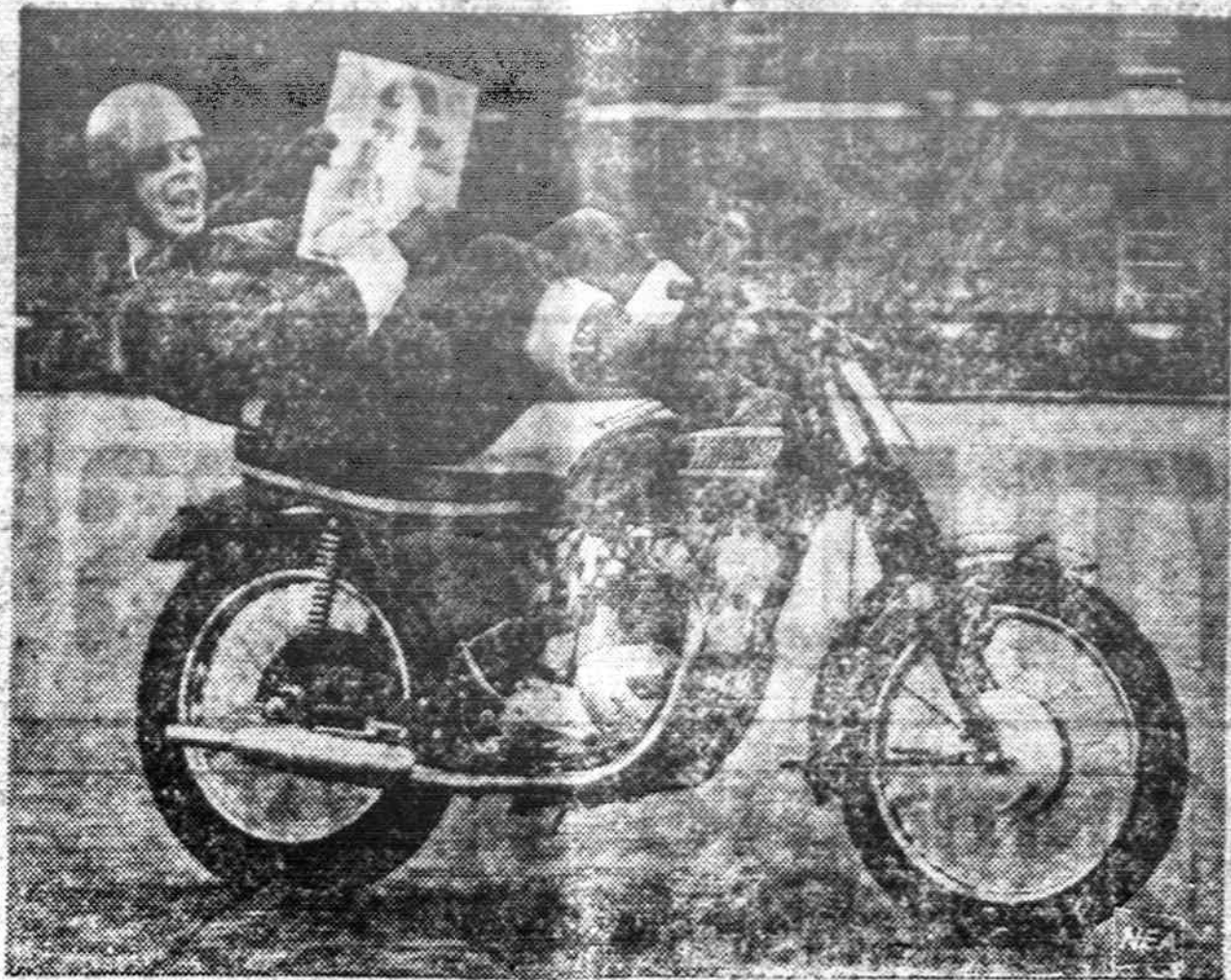
Sachmatų Komiteto Vadovas, Merkis Kazys, 431 East 7th St., So. Boston, Mass. 02127.

Lauko Teniso Komiteto Vadovas — Senoergas Jurgis, 35380 Mound Rd., Nr. 3 Karren, Mich., 48092.

Lengvasios Atletikos Komiteto Vadovas — Bielskus A. (adr. žiūr. aukščiau). Kviečiami visi sutiko toliau tęsti darbą. Centro Valdyba tvirtiname šioms pareigoms nuo šio pranešimo paskelbimo dienos.

Tinklinio Komiteto Vadovų pakviestas Žiupsnys Zigmas, 7127 So. Francisco Ave., Chicago, Ill., 60629. Žiupsnys Zigmas šioms pareigoms yra tvirtinamas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos. Buvusiam Vadovui Babickui Rytui atsistatydinus iš pareigų, už darbą vadovaujant tinklininkams reikiame padėką.

Stalo Teniso Komiteto Vadovų pakviestas Nešukaitis Jonas, 255 Silver Birch Ave., Toronto, Ont., Canada. Pareigoms tvirtinamas nuo šio pranešimo paskelbimo dienos. Buvusiam Vadovui Žemaitiui Beniuvi už atliktą

Portsmouth, Anglijoje Karališųjų JAV Jūrų laivų vienas marinas taip gerai išmoko važinėti motociklu, kad važinėja be rankų ir dar skaito žurnalą. Anglijai mariniai turi išduoti motociklistų grupę, kuri važinėja po visą Angliją rodydama savo meną.

ta darbą vadovaujant stalo tenisininkams reikiame padėką. Apygardų Vadovai ir sporto šakų Komitetų Vadovai, geresniam veiklos išvystymui gali savo nuožiūra sudaryti Apygardos ar Sporto šakos, kuriai vadovauja Komiteta. Centro Valdyba

LAIŠKAI IŠ NAMŲ NEVALIOS

Generolo Grigorenko šauksmas iš sovietų beprotnamio

Maskva, 2.4. (T). — Maskvoje iš rankų ir rankas eina ir per eina į laisvą Vakarų užrašai sovietinio generolo emerito Petro Grigorenko, kurį "sovietinis teisingumas" išsiuntė neribotam laikui į protinių ligonių namus.

Seka ištraukos iš kai kurių generolo Grigorenko laiškų užrašų iš sovietinių "namų nevalios". Praeitų metų birželio 15 dieną, kurią generolas pradėjo badavimą, jis parašė:

"Per jėgą ir mane kemsia maišta. Mane aprišo saugumo marškiniais. Mane muša ir troškina. Pradėjo skausmingą operaciją, su pagalba tam tikro mechanizmo atidarydami mano burną".

"Kasdien mane maitina pavartodami jėgą: priešiuosiu, kiek pajėgdamas. Išsukinėja man rankas ir muša per karę sužeista koja. Birželio 19 dieną budelių skaičius iš penkių padidintas iki dvylikos. Po kiekvienos su jais kovos jaučiu širdies skaudėjimą. Laikausi užsispyręs, tačiau jaučiu, kad mano širdis gali nustoiti veikti. Norėčiau numirti, kadangi jaučiu, jog mano mirtis demaskuotų kaip jie piktnaudžiauja valdžios galia".

Birželio 24 d. "Gavau raštą su pranešimu, kad mano šeimai sustabdytas pensijos išmokėjimas. Suprantu, kad tai yra sąmoningai sugalvota moralinė tortūra. Mano žmona, sena ir ligota, arba mano sūnus, kuris iš kildikstės yra luošas, neteko bet kokio pragyvenimo šaltinio".

Lapkričio 18 d.: "Šiandien, mūsų — žmonos ir mano gimimo diena, žmona atvažiavo per 1,900 mylių, norėdama mane aplankyti, tačiau jai nebuvo leista net penkių minučių pasimatymo. Tik dabar supratau pasibaisėtiną jausmą tų žmonių, kurie buvo kalinami Stalino laikais. Tai nebuvo fizinės tortūros (kankinimai), nes tokias

Grigorenko žmonos atsisaukimas Su nemažiau drąsiu ir dramatišku atsisaukimu į "laisvę" mylinčius žmones pasaulyje pasireiškė kalinio Grigorenko žmona Zinaida, kurios "Atviras laiškas" platinamas tūkstančiais atspaudų po Sovietų Sąjungą.

"Iš už kalėjimo grotų mane pasiekė mano vyro laiškas. Jis pateikia chronologinį sąrašą įvykių, kurie jam pasitaikė per tuos 10 mėnesių, kai yra uždarytas Kriminalinio psichiatrijos instituto celė Taskente", rašo Zinaida. "Visi tie, kurie mano vyrą žino ir tie, kurie skaitė jo veikalus, tai žino, kaip jau žinojo aiškiai galvosena, jo sveikata, ir reto logiško mintijimo, nepalaužiama ir absoliutinė jo sąžininguma. Tos tai savybės ir padarė, kad mano vyras bu-

vo pavadintas "neatsakomingu" ir pasmerktas visam amžiui, kas tikrai gali jį priversti prie pamiršimo. Žmonės Petriui Grigorenko gresia mirtis. Apeliuoju į visas demokratines organizacijas, kurios gina žmogaus teises, ir į visus laisvus piliečius pasaulyje: Pagelbėkite išgelbėti mano vyrą. Vieno žmogaus laisvė yra kiekvieno žmogaus laisvė".

Niekas daugiau už šios Grigorenkos ir jo žmonos laiškus nedemaskuoja pasaulio akys tos žemiausios niekystės ir "komunistinės ideologijos" vaidinystės, kurios didžiausiu priešu yra tiesa.

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmadien, ketvirt, 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antradien, penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Pietų Amerikoje

Rekordinis svečių skaičius iš JAV

1970 metus Argentinoje sutiko visa eilė malonių JAV lietuvių. Štai kelios pavadės:

Prof. Irena Babarskaitė su savo vyru Trivers, obstetrikė Marita Sulnytė su savo vyru dr. Lopez, Kazimieras Laucius su žmona, Alfonsas Valius su žmona Albina Kazlauskaitė, inž. Valerijonas Šimkus, kun. dr. Antanas Šimkus, kun. dr. Antanas Juška, Albertas Glavinskas su žmona Laima Zabukaite, Alfredo Račkauskas, Jonas Kavaliūnas, Robertas Petrauskas, Domas Galinaitis, Jonas Skikas su žmona Irena ir vaikais, Viktoras Vidzikauskas iš Kalifornijos viešėjo pas savo tėvus Lanus miestė, archit. Daumantas Namikas, Eduardas ir Marytė Šeškauskaitė Liveikiai (atvyko 17.1.70 nuosavybės sutvarkymo reikalais), Jonas Sprindis su šeima (atvy-

malus".

Tą veiklą gen. Grigorenko šitaip aiškina: "Žinoma, jei "normaliu" yra vadinamas tik toks sovietinis žmogus, kuris muša kaktą į žemę prieš kiekvieną biurokratą, piktnaudojantį valdžios galia, tai aš tikrai esu "nenormalus".

Dorybė ir drąsa Sovietinėje, komunistinės nelysės tėvynėje generolas Grigorenko darosi žmogaus dorybės ir piliečio drąsos simboliu.

Jis yra kietas Kremliaus valdovams perkasti riešutas turintis galvą jo karišką praeitį ir intelektualines dorybes. "Tėvynės karo" metu su vokiečiais gen. Grigorenko, išgarsėjo narsumu ir buvo apdovanotas Lenino ordinu. Po karo jis dėstė kybernetiką Frunzės akademijoje, kuri yra lyginama su West Point karo akademija Amerikoje. Už savo pilietinę veiklą ir drąsą 1964 metais jis buvo atleistas į pensiją ir už nuopelnus kare buvo keturiolikai mėnesių pasodintas į bepročių namus.

Tačiau — priešingai jo persekiojimų viltingms — Grigorenko nepalūžo ir savo kovingo nusistatymo nepakeitė. Drąsiai jis išstojo ginti Čekoslovakijos suverenumą ir pasmerkę sovietų ir satelitų invaziją į tą kraštą, o vėliau viešai pareikalavo grąžinti teises Krymo totoriams, kuriuos naikinti pradėjo Stalinas ir jo įpėdiniai tebetęsina šią dieną.

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM OF \$5000 OR MORE ON CERTIFICATES 2 YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000 OR MORE 6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM ON 90 DAY NOTICE Passbook Accounts \$100.00 MINIMUM

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 13:30

kęs kiek anksčiau), Bronė Jasutytė-Saladžiuvienė ir Agnė Lavonas, iš Rochester, N. Y., vieši pas dr. Aldoną Jasutytę ir jos vyrą inž. Joną Kavaliauskus. Pas Joną Misiūną vieši svainis Vaclovas Vilčinskas iš Australijos. Zuzana Stukaite su vyru Senderovičium ir dukra Laura grįžo iš JAV apsigyvenimui Argentine.

PIETŲ AŠIGALIS BUVEJ SAHARoje

Mokslininkai iš 11 kraštų ištyrę nustatė, kad šalčiausioji žemės vieta Pietų ašigalis arba Antarktika prieš 450 milijonų metų, tai yra Aukštutiniam Ordovici geologiniame periode, buvo toje vietoje, kuri dabar yra karščiausia, tai yra Saharoje palei Alžyro, Libijos ir Nigerijos sienas, kur temperatūra siekia iki 137 laipsnių aukščiau nulinio.

Kaip Antarka nukeliavo 7,000 mylių į dabartinę savo vietą? Geologai turi faktinius įrodymus, kad žemės kontinentai "plūduruoja" ant skystos žemės gelmių medžiagos kaip kokie blytnai ant vandens. Kadaise Pietų Amerika ir Afrika buvo vienas

kontinentas, taip pat Antarktika ir Australija buvo viena.

Buvusioji Saharoje pietinio ašigalio vieta buvo mokslininkų pastebėta, kai vėjams nupūsčius smėlį buvo apnaugintas šimtas mylių nusitęsęs uolos klotas, visas ledynų išvagotas paralelemis vagomis, kokios pasidaro tik noloms nuo didelių spėgų ir tirpsančių ledų susproginėjus.

Iš kitos pusės jau įrodyta, kad Pietų Ašigalio "žemė", Antarktika, kadaise buvo šiltuose vandenyse, nes ten randami gausūs koralų klotai.

Šią vasarą laukina skėrių Agrikultūros departamentas Washingtono perspėjo, kad šią vasarą augalai ir pašaliai turės žymiai nukentėti nuo skėrių invazijos. Tie skėriai, čia vadinami "lokustais" (locusts) arba cikadomis, išsiperi kiekvieną sezoną, bet šį pavasarį laukiama jų didžiausio derliaus, koks buvo tik 1953 metais. Tie vabzdžiai daugėja 17 metų ciklais. Jie duruoja ant skystos žemės gelmių medžiagos kaip kokie blytnai ant vandens. Kadaise Pietų Amerika ir Afrika buvo vienas South Carolina ir Georgia.

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponi!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

4 3/4% on investment account

5 1/4% mokama vienu metu certifikatams, mažiau — \$5,000 ar daugiau

MOKAME NUO 1966 METŲ SPALIO 1 DIENOS

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmadien, ketvirt, 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antradien, penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Muziko Strolis atsiminimai

Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolis knygas

LIETUVOS VYČIO PEDAŠAKAIS.

176 puslapiai, yra fotografijų, minkšti viršeliai. Kaina \$2.00

Tai geriausiaji sodrių pasisakymų knyga.

Knygą galima gauti Naujienų Administracijoje arba pasiūniant Money Orderį arba čekį tokiu adresu.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liudžius, RASTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Žosėnko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJS UKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapačinskas, ŠIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Juras, BŪK PALAIMINTASI	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais \$4.00	\$4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Radeuskas, EILERASČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLE ŽALČIU KARALIENE.	\$5.00
16. C. R. Jurgela, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronela Orintaitė, KA LAUMĖS LĖMĖ, 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai.	\$4.00
20. Pranas Alėnas, MARTYNAS JANKUS, biografinė, 294 psl.	\$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Columbus, Ohio viešoji biblioteka per metus pasiskolinama 2.8 milijonai knygų. Jas kontroliuoja kompiuteriai, sutvarkydami per savaitę 1,500 daro valandų.

PUŠYNE

Kas nežino Lietuvos rudens, kai kurių spalio mėnesio savaitę šviesiai užkaišta saulutė, o šlaituose ir giriose pradeda kristi šalnos pakasti lapai. Tada tik ir ieškok ten ramybės ir atilsio. Arba apmąstyk sunkius gyvenimo klausimus, kokių neišvengia nė vienas gyvas žmogus šiame pasaulyje...

Panašiai pasijunti rudenį ir Naujojoje Anglijoje, kur mes dideliais būriais esame atsidūrę piktos pasaulio valdovų rankos pakelti iš savo tėvynės. Pakelti ir pasklidę po daugelį pasaulio šalių, kurios norėjo mus priimti, kurios ir mūsų širdžiai buvo artimesnės. Bet ta širdis vistiek dažnai nerimu dega, o akys žvelgia į toli, kažin kuo nesulaukiamo iš kodamos. Eime. Eime nors į tą nepažįstamą girią atsigaijinti. Pakviečiu kaimyną, kunigą Tadą, ir einam.

Giria toli, už platos ežero, bet netruksta čia kelių, ir po kelių minučių išlipam į kitą krantą. O čia jau ir pušynas. Palipam į kalnelį, einam tirstai spygliu nuklotu girios keliu — be kelio, be tako. Ir vėjo nėra. Bet nepasakysi, kad jokio garso negirdėtum: kažin kur toli užia ir dunda — tai mašinu atgarsiai. Tiksliai tie tolimi atgarsiai, rodos, visai atsiųs nuo šio ramaus užkampio.

Einame tolyn, gilyn. Ramu, tylu. Pušys stovi nejudėdamos, nė vienu, rodos, spygliu nešiusėdamos, o vistiek kažin kokią šnibždėjimą girdi, gal nė negirdi, tik juste junti. Stabtelėj, pasiklausai — tos tylios girios bylos

ir eimi toliau. Nė nekalbi, kol širdis pasisodina ta girios ramybe, ta tylia, paslaptinga jos kalba.

Ilgą galą nueinam nuo ežero. Čia pušys stambesnės ir retesnės. Kylam į kalnelį. O ten — prie pušies prisiglaudęs stovi žmogus. Ir galvą pridėjęs prie medžio, lyg per pušų viršūnes žiūrėtų į dangų.

Tegu svajoja ar mąsto. Mūsų pasakam į šalį. Bet išgirstam sakant:

— Aš — ne plėšikas.

Sustojam, prakalbam. Žodis po žodį...

— Atrodė, kad šis pušynas tuščias, — sakau.

— Niekada netuščias, — atsako nepažįstamasis: — Ir šitos pušys — ne tuštuma.

Prieinam artyn, ir štai jis: prasta kepurė ant galvos, žilstelėję plaukai paantausiuose, tamsi kerpama barzda, padėvėti drabužiai, lėtos akys.

— Atrodo lyg girinis? — pasisakė jis.

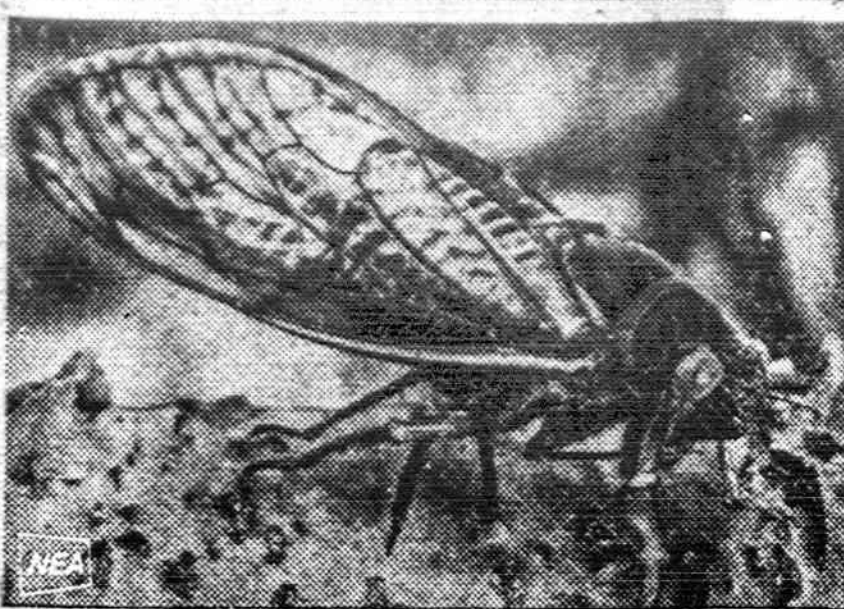
— Šioje šalyje visokių žmonių gali sutikti, — atsakiau jam: — Ir amžius toks, ir gyvenamosios dienos.

— Tiesa, — pritarė jis.

Ilgėliau pažūrėjo į kunigą Tadą ir atsisėdo po ta pačia pušim, kur stovėjo.

— Prašau prisėsti, — tarė jis: — Kai čia vaikščiojate, tai skubūs reikalai tuojau nelaikia.

Ir mudu su kunigu Tadu atsisėdome po kita pušim į samanelę. Nepažįstamasis kalbėjo: — Pasilgau lietuvių, o dar šviesaus žmogaus. Jau seniai pa-

Cikados, keisti vabzdžiai, septynioliką metų praleidžia žemėje, kol suauga ir subręsta. Viršuje: iš žemės išlindusi cikada nusimeta seną odą, apačioje — vabzdys jau naujais "rūbais".

sitraukiau iš lietuvių bendruomenės ir pasaulio. Išėjau savęs susirasti.

Jis patylėjo.

— Aš norėjau, kaip ir visi mano broliai lietuviai, įsikurti Amerikoje, tik man nepasisekė. Laičiau egzaminus — neišlaikiau.

Norėjau pritaipyti prie kurios lietuviškos įstaigos — nepritapau. Niekam neatrodžiau, kad būčiau galėjęs kokiam darbui tikti. Ir lenktis nemokėjau, melstė nemeldžiau. Ir nepakelčiau nepasitikinčių akių, krevių žvilgsnių. Ir nustoju stengsis įsikabinti. Ir išėjau į svetimas dirvas.

— Jūs manęs nepažįstate, ir aš jūsų nepažįstu. Galiu būti visai atviras. O kad šalia ir kunigas, dar geriau.

— Ar aš vienas? Ne. Ir kai nėra šalia manęs žmogaus, aš ne vienas, o juo labiau — šiame šile.

— Ir pasaulyje nebuvau vienas. Mano žmona ir trys vaikai — Sibire. Seniai. O ką žinau apie juos? Nieko. Gal ir gyvų jau nebėra. Vaikai buvo maži. Ar ištvėrė?... Daug tokių piktos palydovų rankos pakeliui išmėtė... mirusius... nutroškusius... Paskui kitus kacetuose nukankino, speiguotuose taigos pusnyuose pribagė. Vykdydami raudonųjų valdovų šėtonišką valią... Ir tokie dabar valdo ištisas tautas, šimtus milijonų žmonių! O antroji pusė — šypsoi... Štai jums pasaulis ir jo kunigaikščiai!...

Jis vėl patylėjo.

— Pasaulis pilnas niekšybės. Kodėl ji nemugalinga? Pasaulis pilnas gėrio ir grožio. Kodėl jis ne nugalėtojas? Pasaulis pilnas paslapčių. Kas jų nors dalį praskleis?...

— Kai buvau septynerių metų, mane motina mokė tikėjimo dalykų. Reikėjo pažinti Dievą Tėvą, Jėzų Kristų, šventąją Dvasią. Pažinti... Tai tik — žodis. Ar aš pažinau? Dievas — amžinas, pasaulis — amžinas, be galo, be krašto. O žmogus — marus, nes labai yra nusikaltęs Dievui... per Adomą ir Jėvą, pirmuosius mūsų tėvus. Dėl to ir aš kaltas, dėl to ir dar nusikaltu, dėl to turiu eiti išpažintis, turiu melsti Dievą, kad atleistų man didelių ir mažus mano nusikaltimus, turiu nuosirdžiai atgailoti.

— Mama, mama! O ką gi mes kalti, kad Adomas su Jėva nepaklausė Dievo!...

— Per krikštą ana pirmą kartą nuodėmė atleidžiama. Bet žmogus gyvenčiamas kita kuo nusikalsta. Nuo tos dienos, kai Adomas su Jėva nepaklausė Dievo ir suvalgė uždrausto vaisiaus, tas ir kiti pirmojo žmogaus nusikaltimai pasiliko jo vaikams ir vaikų vaikams — visiems žmonėms per amžius. Tai Dievo bausmė.

— Mama, mama, aš visai nenoriu būti pasaulyje, nenoriu įplūti į nuodėmę, nenoriu patekti į pragarą! Kam tu manęs pasiprašai! Kam pasišaukei į šį pasaulį!...

— Motina užėmė man burną. Ir pasilikau susirūpinęs.

Jis vėl patylėjo.

— Kodėl pasaulyje įsigali blogis, nors visa žemė jau pilna mokyklų ir maldos namų? Kodėl Bažnyčios tėvai per amžius aiškina tikėjimo tiesas ir vis neišaiškina? Kodėl vis kyla ginčai, nesupratimai, atsiranda erezijos?...

— Krikščionių Bažnyčią įsteigė Jėzus Kristus. Per Jo apaštalus ji išplito. Keitėsi ir gražėjo žmonių gyvenimas, keitėsi ir gražėjo šventyklos, geriausi pasaulio menininkai dėjo į ją savo širdį ir sielą, poetai ir kompozitoriai rašė gražiausias giesmes. Štai dabar susirinko keli tūkstančiai įvairių galvų ir nusprendė nuvertinti Bažnyčios grožį, jos įsisėnėjusį ir įprastą mistinį pobūdį, lyg tos tūkstantinės galvos šimto metų būvyje daugiau išmanė už anuos, kurie beveik du tūkstančius metų gyveno, galvojo ir kūrė!...

— Subrūdo kunigai, vyskupai, vienuoliai ir vienuolės, sumišo pasauliečiai. Sakotais keliais eina filosofija. Antai vienas mūsų filosofas, Romos katalikas, jau kaip ir gėrisi Rytų Bažnyčios dvasia. Čia prisiminkim ir pravoslaviją. Rusų filosofas Vladimiras Solovjovas kadaise manė būsiant naudinga, Rytų ir Vakarų Bažnyčias sujungus į vieną, vadovybę atidavus Romos

PREMIJA

1965 m. gruodžio 7 d. miręs Kipras Bielins paliko \$3,000 dolerių premiją, kuri skiriama už parašymą mokslinio ar beletristinio veikalo apie rusų bolševikų ir vokiečių nacių okupuotoj Lietuvoj vykdytus teroristinius veiksmus ir genocidą.

Premijai veikalai turi būti įteikti iki 1972 m. sausio 1 d. Testamento vykdytojų bus paskirti ekspertai, kurie iš pasiųlytų ar jau išspausdintų veikalų parinks vieną premijuotiną ir jo autoriui bus įteikta premija. Premija bus išmokėta, kada premijuotas veikalas bus išspausdintas.

Dėl informacijų ir su pasiūlymais prašome kreiptis šiuo adresu: Pijus Venclova, 6324 So. Maplewood Ave. Chicago, Ill. 60629, USA.

Marquette Park

Visai apylinkė žinoma ir gerai pažįstama pionierius Antanas Stankus išvežtas į Elgin ligoninę, kur Dr. Bobelis jam padarys vidurių operaciją.

P. Stankus neatrodė ligonis ir praeitą penktadienį būdamas namų savininkų posėdyje visai gerai jautėsi, sekmadienį abudus žmona buvo Lietuvių Fondo bankete, o pirmadienį staiga susirgo ir prisiėjo greitomis vežti į ligoninę. Namie likosi žmona irgi nelabai sveika.

Gaila, kad daktaras Bobelis ir jo ligoninė yra ne mūsų apylinkėje, kur mes kaimynai būtume galėję kasdien lankyti ir padėję ligą greičiau nugalėti. Lankysime namuose, kai po operacijos grįš namo.

P. Stankus yra veiklus lietuviškų organizacijų gyvenime ir priklauso daugeliui klubų. Lin-

popiežiui. Dostojevskis augštinio caro globojamąją pravoslavią, mažino katalikybę. Pagaliau ir Solovjovas anai vienijimo idėjai atvėso. Kas kada klydo?...

— Romos santarybą globojo šventoji Dvasia. Taip. Bet ar negalėjo ir šėtonas įsisukti? Dievo Sūnų Jėzų Kristų įsai gundė tyruose. Kodėl nebūtų galėję pagundyti Bažnyčios tėvus?...

(Bus daugiau)

Mūsų spaudoje

Gavo 6 metus Sibiro vergų stovyklos už papasakojimą apie padėtį Lietuvoje

Sandara bal. 24 d. nr. rašo: Tūlas lietuvis buvo atvažiavęs iš Lietuvos aplankyti Amerikoje gyvenančių giminių.

Pabuvęs 3 mėnesius norėjo atostogas pratesti dar trims mėnesiams, bet jam atostogų nebepratešė, turėjo grįžti į Lietuvą.

Jis čia būdamas, atvirai pasakojo giminėms, draugams bei pažįstamiems, apie lietuvių išnaudojimą ir sunkią jų gyvenimo būklę okupanto vergovėje. Jis nesivaržydamas pasakojo apie pataikūnus "didžiam brolį" ir kitas esančias negeroves.

Grįžus į Lietuvą, jis buvo tuojau suimtas ir perduotas teis-

kime ponams Stankams ligą nugalėti ir sveikatas pilnai atgauti.

Marcelė Tiškevičius

mui, už pasižadėjimo nesilaikymą, visai kritikavimą komunistinės santvarkos ir paslapčių išdavimą.

Nelaimingam tie kaltinimai buvo primesti, kaip valstybės paslapčių išdavimas.

Nors jis su advokatu įrodinėjo, kad čia nėra nusikaltimas, vis tiek komunistinis "teisingumas" rado jį kaltą, pagal jam primestas kaltinimus, jis buvo nuteistas 6 metams vergų stovyklos.

Po teismo buvo tuojau išvežtas į šaltąjį Sibirą bausmės atlikti.

● Berkeley universitete prieš keleris metus pagarsėjo studentas Jack Weinberg. Jis pirmas sugalvojo posakį: "Nepasitikėk nė vienu, vyresniu kaip 30 metų. Neseniai ponas Weinberg sulaukė 30 metų.

REKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJENOSP"

1970 Plymouth-Duster

KAINA nuo \$1,995.00

25 mylios su vienu galionu. Garantija 5 metai arba 50,000 mylių. Pigus leidimas.

PLYMOUTH, VALIANT - BARRACUDA, ROAD RUNNER, GTX, FURY-DUSTER.

BALZEKAS MOTOR SALES INC.

4030 Archer Avenue — Phone VI 7-1515

HIGHER INTEREST ON SAVINGS

6% PER ANNUM	ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY
5 3/4% PER ANNUM	ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$1,000. OR MORE, 1 YEAR MATURITY
5 1/4% PER ANNUM	ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$1,000. OR MORE, 6 MONTH MATURITY
5 1/4% PER ANNUM	90 DAY NOTICE GOLD EAGLE PASSBOOK ACCOUNT \$50.00 MINIMUM
5% PER ANNUM	REGULAR PASSBOOK ACCOUNT

PASSBOOK AND CERTIFICATE SAVINGS INSURED TO \$20,000

Interest is compounded daily and paid quarterly on all accounts. Standard Federal pays the highest legal rate of interest on all savings. Deposits received by the 10th of any month earn from the first of that month. Deferred Income Certificates are available at rates of 6% and 5 1/4%.

STANDARD FEDERAL

Branch and Loan Association of Chicago

BRANCH OFFICE: 4030 ARCHER AVENUE, CHICAGO, ILL. 60632

Hours: Mon. - Fri. 9 A.M. - 5 P.M. Sat. 9 A.M. - 4 P.M. Sun. 10 A.M. - 12 Noon

© 1970 - All Rights Reserved

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SASKAITOMS

Taupymo indėliai Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATNARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kimas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-600

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
viename mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$6.00
viename mėnesiui	\$2.00
Užsienioose:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
viename mėnesiui	\$2.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Pataria vesti dalykiškas diskusijas

Dr. Henrikas Brazaitis, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės visuomeninių reikalų vicepirmininkas, atsiuntė Naujienoms pareiškimą, kuriame viešai pasako savo nuomonę ne vien apie šį dienraštį, bet paliečia visą eilę visuomeninio ir kultūrinio lietuvių gyvenimo klausimų. PLB vicepirmininkai, tarytum susitarę, pradėjo rašinėti Naujienoms viešus pareiškimus, kad galėtų nukreipti lietuvių dėmesį nuo kelių bendruomenėje esančių negerovių ir parodyti visiems mūsų tautiečiams, ant kokios plonos šakutės tie Klevelando vyrai sėdi ir linguoja.

Praeitą savaitę paskelbė PLB valdybos vicepirmininko Dr. Antano Butkaus atsiųstą pareiškimą, o šandien kitoje šio puslapio vietoje skelbiame Dr. Brazaitis pareiškimą. Dr. Butkus atsakė į du pirmuosius jo prasimanymus, o Dr. Brazaitis pradėsiu nuo paskutinio. Pradėsiu nuo PLB pirmininko Stasio Barzduko, kurio vardas, anot Dr. Brazaitis, "dažnai tendencingai ir neuztarnautai minimas" Naujienose. Dr. Barzdukas, gavęs susilpnėjusios širdies priepuolį, dabar guli ligoninėje. Gulinė, nei žmogaus, nei galvijų, Naujienos niekad nemušė. Kol PLB pirmininkas guli ligoninėje, tai nenorime, kad Dr. Brazaitis keistų tokią gražią nuomonę apie tiesioginį savo viršininką. Mes linkime Stasiui Barzduki greičiau susigrąžinti ir pasveikti. Mielu noru nurodysime daktarui, kiek Barzdukas savo užsispyrimu prisidėjo prie lietuvių bendruomenės nusisilpnėjimo, kai jis sustiprės ir parašys Naujienoms pareiškimą.

Dr. Brazaitis savo pareiškimą pradėjo rašo, kad Naujienos, rašydamos apie "Grandinėle", prasišlenkia su tiesa ir skelbia prasimanymus, kad apie kompartijos nario Juozo Lingio atvykimą Klevelande esanti PLB viršinėlė nieko nežinojo. Dr. Brazaitis kaltinimai yra beveik tie patys, kokius suformulavo Dr. Butkus. Šiomis dienomis atsakė Dr. Butkus, todėl nematome reikalo to paties kartoti Dr. Brazaitiui.

Bet Dr. Brazaitis nuėjo toliau, negu Dr. Butkus. Gal dėl to, kad pastarasis parašė tik du paragrafus, o Dr. Brazaitis — net keturis puslapius. Bet Dr. Brazaitis ilgame rašinyje daro tą pačią klaidą, kurią Dr. Butkus padarė dviejuose paragrafuose. Dr. Brazaitis, mokydamas Naujienas savo pareiškimu rašo:

DR HENRIKO BRAZAITIS LAISKAS

Naujienos gavo Klevelande gyvenančio Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos vicepirmininko Dr. Henriko Brazaitis šia spausdinamą laišką įvairiais lietuvių gyvenimo klausimais. Atsakymai į viešus Dr. Brazaitis keltamus klausimus yra paskelbti šios dienos žanginiame, o į kitus klausimus bus atsakyta sekančiame Naujienų numeryje.

LIETUVISKO GYVENIMO DARNOS IESKANT

Didžiai Gerbiamas Redaktorau,

Prašau įdėti šį mano viešą pareiškimą Jūsų redaguojamose Naujienose. Jau keli metai skaitau ir seku Naujienas. Dažnai suabejoju Jūsų žinių autentiškumą ir vedamos linijos teisingumą.

"Nuomones reikia ir galima kritikuoti, bet nemanau, kad reikia savo oponentą šmeižti, žeminti ar kalibruoti. Deja, tokia kryptis Naujienose dažnai pasireiškia. Nesuprantu, kam tai daroma ir kam iš to naudos? ... Supraskime, kokią moralinę skriaudą nepagrįstais gandai darome. Todėl vardan to liaukimės intrigavę! ... Peržvelgiant Naujienų straipsnius su nusistebėjimu tenka skaityti daugelį nepagrįstų Lietuvių Bendruomenės puolimų. ... Bendruomenę diskredituoti yra labai neigiamas reiškinys. ... Kritikuokime asmens darbus ir mintis bei įsitikinimus, bet nežeminkime paties žmogaus."

Dr. Brazaitis, prirašęs keturis puslapius kaltinančių bendrybių, pareiškimą pabaigoje tikisi ir laukia kultūringų, dalykiškų ir mandagių diskusijų. Tris kartus atidžiai perskaitė Dr. Brazaitis pareiškimą, bet dalykiškumo mažai jame teradome. Jis tvirtina, kad Naujienose, net labai dažnai, ne tik žeminami žmonės, bet jie ir šmeižiami. Tuo tarpu savo rašinyje nenurodė nei vieno fakto, kuriame būtų pasakyta, ką ir kada Naujienos apšmeižė. Keturiuose pareiškimų puslapiuose nenurodyta, kuriam Naujienų numeryje tas šmeižtas buvo paleistas. Kaip daktaras gali reikalauti dalykiško atsakymo, kada jis visą reikalą labai jau nedalykiškai pradeda.

— Medice, čia te ipsum, — stoja prieš akis sena lotynų patarlė, žmonių vartota prieš porą tūkstančių metų ir tinkanti šiai dienai. Kaune medicina studijavusiam gydytojui ji turėtų būti pažįstama. Lietuviškai mes ją išverstume šitaip: — Gydytojau, (pirma) pats pasigydyk. Dalykiškų diskusijų reikia ne tikėtis ir laukti, bet pačiam dalykiškai reikia pradėti.

Kai Naujienos kelia viešumon nevykusiai paruoštas rinkimines instrukcijas, nurodymas, kad tos instrukcijos sudarys sąlygas įvairiems sukčiavimams, tai Naujienos Lietuvių Bendruomenės nešmeižia, bet atkreipia bendruomenės narių dėmesį į galimas negeroves. Jeigu Naujienos šmeižė, tai ir Garbės Teismas šmeižia, nes jis išakė tokias "rinkimines" instrukcijas panaikinti.

Kai Nainys, paskaitęs Naujienų rašinį ir teismo sprendimą, pradėjo raitytis ir "apeluoti" Garbės Teismo sprendimą, tai mes p. Nainio nešmeižėm, bet tikrai nurodėm labai jo menką teisės supratimą. Jis gali būti labai geras inžinierius, bet teisininkas iš jo silpnas. Bronius Nainys, tikrai išsikabėjęs su teisės mokslu baigusiu Dr. Petru Vileišiu, savo nuomonę pakeitė. Jis ne tik priėmė teismo sprendimą, bet anksčiau paruoštą rinkiminę instrukciją panaikino. Keldami šiuos faktus viešumon, mes nemanome, kad ką būtume žeminę, šmeižę arba diskreditavę. Mes esame įsitikinę, kad atlikome naudingą darbą ne vien platiems Amerikos lietuvių sluoksniams, bet ir pačiai JAV Lietuvių Bendruomenei. Silpniausia Dr. Brazaitis pareiškimą vietą rodytume rytoj.

Tiesa, yra ir gerų straipsnių, kurių mintims galiu pritarti. Sutinku, kad per 25-rius nevlities metus išeities ten kitos nebuvo kaip prisitaikyti, o iš dalies kitų ir persitaikyti. Bet tai yra vienintelė galimybė lietuvių išlaikymo pastangoms ir rusifikacijos sulėtinimui. Nebūkime naivūs, Rusijos revoliucija ir porevoliuciniai laikotarpis pareikalavo per 50 milijonų gyvybių; su naikinti tautą vos 3 milijonų nepareikalavę daug laiko žinant jų naikimo techniką. Taigi, nežūrėkime į kiekvieną iš ten atvykusį lietuvių neigiamomis akimis, bet supraskime jų padėtį. Sankyčiai su kraštu yra reikalingi ir nieks prieš juos nepasakos, bet tai yra kita tema. Juk keli pastarieji metai parodė, kad nei vieši draudimai, nei boikotas, nei kaltinimai prasišlenkimo su "tautine drausme" nesumažino nei atvykstančiųjų skaičiaus, nei koncertų rengėjų, nei jų lankytojų, o atvirkščiai ir mus dar laisvėje suskaldė. Palikime tą klausimą kiekvieno lietuvių lietuvių sąžinei, jo asmeniškai apsisprendimui ir jo tuo reikalu suprantamajai misijai. Daugiau yra vilties atvykusius paveikti, kaip mums būti jų ninko idealas. Šeima net trečioje kartoje išauklėta lietuviškoje dvasioje. Pastarųjų pusantų metų laikotarpyje su Stasiu Barzduku tenka artimai bendradarbiauti ir galiu be jokio abejonių tvirtinti, kad jo asmenyje mažiausiai pastebėjau partinių ar grupinių polinkių (nesu nei frontininkas, nei jiems artimas). Neuztarnauti jo asmeniniai puolimai nesudaro garbės puolėjams, nes Stasio Barzduko asmenyje lietuvių visuomenė surado išelvių lietuvių simbolį; o jo atsidavimas lietuvių išlaikymui svetur ir per tai laisvės atgavimo pastangoms turi būti daug kam pavyzdžiu. Žiūrėkime į jo kuklumą ir paprastumą kaip į lietuvių išelvių atstovautoją, bet ne kaip į kažkokį vadą, kuriuo būtų jis neturi nei mažiausios ambicijos, nei noru. Kritikuokime asmens darbus ir mintis bei įsitikinimus, bet nežeminkime paties žmogaus.

Tikiuosi ir esu pasirengęs sulaukti oponentų šioms mintims, bet laukiu kultūringų, dalykiškų ir mandagių diskusijų. Su pagarba
Henrikas Brazaitis
Willoughby,
1970-4-8.

Grįžiant prie Grandinėle: pažįstu ir stebiu tą vieną nuo paties jo atsikūrimo (nors mano dukros jame nedalyvauja, šoko susilikvidavusioje Suktinio grupelėje). Grandinėle susibūrė per 50 asmenų lietuviško jaunimo, kuris vertas pagarbos ir paramos, o ne neuztarnautos kritikos ir šmeižto. Vieša nepagrįsta akcija prieš Grandinėle gali įstūmti iš lietuviškos veiklos didelį skaičių jaunimo. Supraskime, kokią moralinę skriaudą nepagrįstais gandai darome. Todėl vardan to liaukimės intrigavę! Nepavydėkime Grandinėlei pasisekimo, važiuoja į Pietų Ameriką — laimingo vėjo. Tikimės, kad savo misiją atliks, sužadins ne vieną lietuvišką širdį ir propaguos Lietuvos vardą svetintaučių tarpe tinkamoje aukštumoje.

Peržvelgiant Naujienų straipsnius su nusistebėjimu tenka skaityti daugelį nepagrįstų Lietuvių Bendruomenės puolimų. Vist pima turite skirti PLB, JAV LB ir CV, taip kaip ir Kanados, Australijos ir kitų kraštų lietuvių bendruomenes. Jos tvarkos savivaldiškai. Sutinku, kad JAV yra padaryta tam tikrų klaidų, bet jos yra taisytinės. Todėl siekimas bendruomenę diskredituoti yra labai neigiamas reiškinys. Bendruo-

Indijos moterys apsiginklavusios ganykloje išvaizdos kirviais, demonstruoja prie parlamento rūmų, reikalaujamos daugiau teisių.

menės vadovybė sudaroma demokratiškiausiu būdu, tai tokiu būdu stenkimės ją pagerinti.

Rašant apie Bendruomenę Naujienose labai dažnai tendencingai ir neuztarnautai minimi PLB valdybos pirmininko Stasio Barzduko vardą. Stasi Barzduką pažįstu per 10 metų. Jo asmenyje ir jo šeimoje įsitikinę lietuvių bendruomeninio idealas. Šeima net trečioje kartoje išauklėta lietuviškoje dvasioje. Pastarųjų pusantų metų laikotarpyje su Stasiu Barzduku tenka artimai bendradarbiauti ir galiu be jokio abejonių tvirtinti, kad jo asmenyje mažiausiai pastebėjau partinių ar grupinių polinkių (nesu nei frontininkas, nei jiems artimas). Neuztarnauti jo asmeniniai puolimai nesudaro garbės puolėjams, nes Stasio Barzduko asmenyje lietuvių visuomenė surado išelvių lietuvių simbolį; o jo atsidavimas lietuvių išlaikymui svetur ir per tai laisvės atgavimo pastangoms turi būti daug kam pavyzdžiu. Žiūrėkime į jo kuklumą ir paprastumą kaip į lietuvių išelvių atstovautoją, bet ne kaip į kažkokį vadą, kuriuo būtų jis neturi nei mažiausios ambicijos, nei noru. Kritikuokime asmens darbus ir mintis bei įsitikinimus, bet nežeminkime paties žmogaus.

Tikiuosi ir esu pasirengęs sulaukti oponentų šioms mintims, bet laukiu kultūringų, dalykiškų ir mandagių diskusijų. Su pagarba
Henrikas Brazaitis
Willoughby,
1970-4-8.

Grįžiant prie Grandinėle: pažįstu ir stebiu tą vieną nuo paties jo atsikūrimo (nors mano dukros jame nedalyvauja, šoko susilikvidavusioje Suktinio grupelėje). Grandinėle susibūrė per 50 asmenų lietuviško jaunimo, kuris vertas pagarbos ir paramos, o ne neuztarnautos kritikos ir šmeižto. Vieša nepagrįsta akcija prieš Grandinėle gali įstūmti iš lietuviškos veiklos didelį skaičių jaunimo. Supraskime, kokią moralinę skriaudą nepagrįstais gandai darome. Todėl vardan to liaukimės intrigavę! Nepavydėkime Grandinėlei pasisekimo, važiuoja į Pietų Ameriką — laimingo vėjo. Tikimės, kad savo misiją atliks, sužadins ne vieną lietuvišką širdį ir propaguos Lietuvos vardą svetintaučių tarpe tinkamoje aukštumoje.

Peržvelgiant Naujienų straipsnius su nusistebėjimu tenka skaityti daugelį nepagrįstų Lietuvių Bendruomenės puolimų. Vist pima turite skirti PLB, JAV LB ir CV, taip kaip ir Kanados, Australijos ir kitų kraštų lietuvių bendruomenes. Jos tvarkos savivaldiškai. Sutinku, kad JAV yra padaryta tam tikrų klaidų, bet jos yra taisytinės. Todėl siekimas bendruomenę diskredituoti yra labai neigiamas reiškinys. Bendruo-

VINCAS ZEMAITIS

APIE LIUBLINO UNIJA

ir lenkų - lietuvių santykius 1569-1969

(O UNII LUBELSKIEJ I SPOSUNKACH POLSKO — LITEWSKICH 1569 — 1969)

4

Tenka dar trumpai grįžti prie pamintotų Rytų Lietuvos Asmenos — Salų srities, kurioje, vien žvilgtelėjęs žemėlapiu, stebi gryniausius lietuviškus vietovardžius: vietovės: Ašmena (Ozmiana), Salos (Soly), Dauksišės (Dowksiszki), Praninai (Praniny), Milašūnai (Milaszuny), Gastišiai (Gosciszki), Kampenta (Kompe), Skilandiskiai (Skilandiszki), Akmenė (Kamionka), Girios (Giry), Debesų Kalnas, upeliai: Kernavė, Akmena, Aluošis ir kt.

Stambiąjų vietos žemovardžių pavardės (po Pirmojo Pasaulinio karo): Gruze (wski), Rugin (ski), Oze (wicz), Korzon, Lašas ir pan. Tai atstovai senosios gentelietuvių, natone poloni kastos, nuosirdūs, svetingi, be tautinio antagonizmo, tautybės klausimui kilus, ne vienas jų abejingai atsakydavo: "A ja sam newiem — czy ja litwin, czy ja polak?" Sutikti Milašūnų, Skilandiskų, Girios sodžių kaimiečiai, suvargusios, užgautos, tiesiog vergiškos išvaizdos, nusimę kepurę, žemai nusilenkdami (poklon v pojas), paklausti kokios jie tautybės, atsakydavo: "Panienoczek! my tuteiszy", arba my vierujem

v polskuju vietu, my poliaiki, tylko govorim po prostemu" Panele! mes tuteisai, arba, mes tikime į lenkų tikėjimą, mes esame lenkai, tik mes paprastai kalbame). Jų kalba buvo daugiau panaši į gudų, su priemais lenkiškų ir lietuviškų žodžių. Su senesniais dar šiaip taip galima buvo susikalbėti lietuviškai. Įdomu, kad kaimiečių sulenkėjimas ejo pirmą per jų apgaulingumą. Toliau į šiaurę, Gervėčių parapijoje, kur, matoma, nuo seniau visą laiką buvo tautiniai susipratę kunigai (klebonas Jakovonis ir kt.) žmonės kalbėjo lietuviškai.

Kad šis lietuvių nutautėjimas vyko viduryje ir antroje pusėje XIX šimt., matyti iš žemiau talpinamų raštų ištraukų: Istorikas T. Narbutas savo knygoje: Pomniejsze Pisma Historyczne, Wilno, 1856 (data: pisalem w Szawrach 1852, gr. 1.) pusl. 268 - 270 rašo: "Oznaczenie granic Litwy właściwej od strony sławiano czyny... Z tego punktu (miesteczku Stok) poprowadziwszy linie prawie prosta do źródła rzeczki Ozmianki pod Grauziską kam i zbiegiem teize, rzeczki do jej ujścia do Willii. Willija na dol ku Michaliskom, az do wpadnienia przelewu wod jeziora Swir do Willii zprawego jej brzegu. Brzegem tych wod i dolinej do samego jeziora" (Tikrosios lietuvių sienos nuobraiža nuo slavų pusės... Iš to punkto (Stakių miestelio) nuvedus maždaug tiesią liniją į Ašmenos upelį istaką ties Grauziškė, to upelio tekme iki santakos su Vilija. Toliau Vilija iki Mikališkės, iki nutekėjimo vandens iš Svierio ežero į Vilijos dešinįjį

krantą. Tų vandens krantais ir loma į patį (Svierių) ežerą...).

Maždaug tą pačią kalbą senos linija pažymi ir rusų (lenkų) istorikas — etnografas Kirkor (Zr. Zivopisanaja Rosija. Tom III. Litovskoje Poliesije. S. Peterburg, 1882 g.) pusl. 12 - 13 jis rašo: "Vozmjom v osnovanie jazyk, kotorym govorit narod... my dolzno esce provesti granicu otdieliajuščuju litovcev ot bielorusov v Wilenskoj gubernii... Otrički žizny do miesteczka Stok. S etovo punkta do ustia rieki Ozmianki, pri imenii Grauziški i po tečeniju etoj rieki v niz lievyv beregom do vpadenija eja v Viliju, otdiuda lievyv beregom poslednej do miesteczka Michalisk, po tom do severnavo berega ozero Swir... (Pagrindan paimsimė kalbą, kuria žmonės kalba... mes turime dar išvesti sieną, skiriančią lietuvių nuo gudų Vilniaus gubernijoje... Nuo upės žiznos iki Stakių miestelio. Iš šio punkto į upelio Ašmenos aukštupį prie Grauziškų dvaro ir šio upelio tekme žemyn kairiojo kranto iki santakos su Vilija, nuo čia kairiojojo jos kranto iki Mikališkės miestelio, nuo ten iki šiaurinio kranto Svieriaus ežero...).

Atrodo, jau šitų trumpų duomenų turėtų skaitytojui pakakti, kad brošiūros autoriui p. A. Charmanskio mesti kaltinimai dėl neobjektyvumo ir šovinizmo (už tai, kad jis palygino germanizaciją, jos metodus su polonizacija), iš viso yra nepamatuoti.

Toliau p. A. Charmanski oponuoja brošiūros autoriui, girdi, net labai išvalgus tyrinėtojas negalėtų autoritetingai atsaky-

ti — ar Liublino unija davė Lietuvai realią pagalbą? Tenka pasakyti, kad atidžiai peržvelgus poliublinę veiklą, tik Stepo Batoro laikais (1576 - 1586) matosi žymi bendra lenkų - lietuvių akcija prieš Maskvą. Pats S. Batoras (atejęs iš Vengrijos), išrinktas ir Lietuvos D. kunigaikščiu, atvykęs Lietuvon padėjo bendrai kovoti prieš Maskvą ir grąžino svarbesnes anksčiau prarastas sritis Lietuvai: jis įkūrė Vilniaus universitetą, (ką turėjęs atlikti Jogaila, atkurdamas Krokuvos universitetą), taip pat patvirtino Lietuvos Statuto trečiąją (pataisytą) laidą. Bet po jo kiti lenkų išrinkti karaliai, kurie pagal Liublino uniją buvo ir Lietuvos Didieji kunigaikščiai, buvo Ržecpospolitos valstybei viena nelaimė.

Iš tiesų, Lietuva būdama pilnai savaranki, nevaržoma prievartinio Liublino unijos akto, iš tos vis labiau Lenkijoje įsigalinčios "koronierų" sukurtos betvarkės ir suvaldės būtų sugebėjusi išeiti su paginamai daug mažesniais nuostoliais. Tai būtų buvę į naudą ir pačiai Lenkijai, ką visai teisingai pastebi Leon Mitkiewicz. Del to ir brošiūros autorius buvo nuomonės, kad pilnai atsakyti į šį klausimą būtų reikalinga atskira objektyvi studija, visapusiškai paremta istoriniais duomenimis.

Kad ryšium su Unija "suteikimas privilegijų katalikų dvasinijai ir stoka religinės tolerancijos buvo priežastimi daugelio vidaus sunkumų", tai vaizdžiai ir pagrįstai iškelia ir aprašo Erlengeno universiteto (Vak. Vokietijoje) prof. Hans von Rimscha knygoje "Geschichte Russlands"

(viena iš geriausių Rusijos istorijų). Jis pusl. 153 rašo: "Besipiečiantis Lietuvos lenkinimas, bei katalikizmas sukėlė daugelio stačiatikių kunigaikščių vis didėjančią nepasitenkinimą, kuris paskatino pasinaudoti teikiamaomis jiems laisvėmis, tai yra atsispaaiduoti nuo L. Didžiojo kunigaikščio ir pereiti Maskvos tarnybą... (Nurodo šeimas įtakingų kunigaikščių, kaip: Viazemskiai, Odojevskiai, Glinskiai, Vorotinskiai, Novosilskiai ir kt.) Prie Jono III tas persikėlimas buvo toks didelis, kad Lietuva bandė jį sulaukyti ir dėl to kildavo atviras su Maskva konfliktas"...

Neabejotinai, naudos iš tų dviejų valstybių susijungimo buvo Lenkijai; Lietuvai ji buvo problematiška, galop ir toji nauda atiteko šlektai, bet ne bendrajai valstybei, kurią jie grobdami ir prievartaudami, privedė prie galutinio žlugimo, nes neįsėdėjo pareigos jai už tai atsilųginti ir ją prideramai paremti.

Galop, p. A. Charmanski teigia, kad Lietuva kaip savaranki valstybė nebūtų (be lenkų pagalbos) ilgai tverusi: ar vokiečiai būtų ją užvaldė ir galutinai suvokietinę, arba rusai paėmę žemes, priklausancias Lietuvos Didžiajai Kunigaikštijai. Čia p. Charmanskio spekuliatyviai daromas abejotinos vertės prielaidas, tokiom pat prielaidom tenka ir atsakyti.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujienas"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAIlbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 229-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 5/4-0012

DR. S. BIEZIS
Telef. PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užkai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS.
Pirmadienį, ketvirtadienį nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį
ir sekmadienį tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2007 W. 51st STREET
Tel. OK 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., ketv.
-2, -4, -6, antradienį, penkt., 10-12, ir
sekmadienį 10-12 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia,
skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadienį uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirma tik susitarus.
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, 8-8,
antradienį, 2-4 val.

DR. ED. MARKUNAS
LIETUVIŲ OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį ir penktadienį
2 iki 8 v. p. p.; antradienį ir ketvirtadienį
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį
nuo 9 iki 12 val.
Trečiadienį uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val. antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksadienį ir trečiadienį uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepia, tai telefonu GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai.
Speciali pagalba kojųms
(Arch Supports) ir t. t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadienį 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

MOVING
Apdraustas perkraustymas
ir įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. S. E. N. A. S.
2047 W. 67th Pl. WAIlbrook 5-8063

GRADINSKAS
AM-FM RADIJŲ
KAINOS PRASIDEDA NUO
\$1500
2512 W. 47 ST. - FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIOJŲ SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto.
Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakarų: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

SIA VASARĄ TRYS
EKSKURSIJOS
I LIETUVĄ
Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31
Kiekviena kelionė tęsiasi 21 dieną. Vietų
skaičius ribotas. Registracijos
tuojau. Kelionėse leidama lietuvių
kalba pabūti Lietuvoje. Paruošiamie
dokumentus atsiųsti giminei
Amerikoje.
Kreipkitės į
WALTER RASK - RASČIAUSKĄ
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

HUMPHRIES PAINTING, GUTTER
and roofing service. Gutters cleaned,
repaired, replaced. Painting, tuckpointing,
chimney repairs, cement
work. Basement water proofing. Special
Gutters painted inside and out.
All work guaranteed.
Call 561-1738

RUSTIC FENCING
DIRECT FROM CEDAR MILL FARM.
STOCKADE, RAIL, PICKET & CEDAR
WEAVE FENCES.
Farm phone KE 2-6752.
Chicago HI 5-0327.

WINTER SALE
Take advantage of off-season prices.
Completely finish your basement 225
sq. feet for only \$995. Includes ceiling
tiles, tiled floor, No-Mar or wood
paneling, paneled bar with formica
top, finished trim and boxed-in posts.

D & L CARPENTRY
AND REMODELING
383-1012
LADDY V. VINTIKA,
General Remodeling: porches,
kitchens, room-additions
also repair work.

Carpenter Contractors
CUSTOM
CRAFTSMANSHIP
AT MODERATE PRICES
"We do the work ourselves"
• Additions • Rec. Rooms
• AMCs • Dormers
• Siding • Kitchen's
• Porches • Garages
• Cabinetry • Bath Rooms.
"All Kinds of Repair Work"
"FREE EST. - INSURED"
BROWN & BLOME
736-6333 358-4807

REMKITE TUOS BIZNIERIUS
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

Sveikata patikrinus
Šių metų balandžio 9 - 11
dienomis Marquette Parke vyko
gyventojų sveikatos tikrinimas,
suroštas Common Council Komiteto,
susidedančio iš 29 šios apylinkės namų
savininkų organizacijų, 180 bloky
klubų ir 2 mokyklų tėvų komitetų.

Tikrinimą pravedė ponios
Eleanor Schwark, gyv. 3529
West 66 St., Stella Prost, Frank
Martino, Joseph Ellis, Irene
Kolfax ir kt. Lietuvių namų
savininkų organizaciją šiame
komitete atstovavo Juozas Bagdžius
ir Stasys Patlaba.

Skiepus, sveikatai tikrinti
mašinas ir specialistus atsiuntė
Cook County Sveikatos Departamentas.
Akis tikrino Dr. Harold Enokian,
dirbdamas su keturiom savo asistentėm.
Visi gydytojai dirbo nemokamai,
už sveikatai tikrinti priemonės
nereikėjo mokėti. Tėnk
stebėtis, kad visi žmonės,
negaudami atlyginimo ir dirbdami
ne sau, savo darbą džiaugėsi,
su žmonėmis buvo nepaprastai
mandagūs, davinę gerus patarimus.

Iš viso buvo patikrinta 4,968
žmonių sveikata. 3,518 gavo
skiepus, kad būtų apsaugoti nuo
pavojingų ligų. Sveikatos tikrinimo
metu nustatyta, kad 230 žmonių
tikrino cukrinę, 365 žmonių
tikrino širdies triukšmus, 316
skundėsi akimis ir 539 reikia
prižiūrėti plaučius, jeigu nenori,
kad vėliau turėtų didesnės bėdos.

Sveikatos tikrinimo darbo
atėjo pažūrėti Illinois senatorius
John Lanigan, Illinois seime
lietuvi atstovas Walter "Babe"
McAvoy, kuris finansavo sveikatos
tikrinimus darbininkams ir
savanoriams talkininkams
Common Council suurošą užkandą.
Buvo atvykęs 13-to ardo aldermanas
Casimir Staszuck, kuris parūpino
saldumynų vaikams. Politikai ir
rinkti pareigūnai džiaugėsi
vedamu darbu ir priminė dirban-
tiesiems to darbo svarbą.

Iš lietuvių daugiausia darbo
įdėjo Juozas Bagdžius. Gerkai
padirbėjo ir Ona Charauska,
Veronika Milašauskienė ir šių
eilučių autorius. Buvo pa-
sižadėjusių dirbti didesnis žmonių
skaičius, bet kai reikėjo
dirbti, tai dėl įvairių priežasčių
negalėjo ateiti. Užtat daugiau
darbo teko atlikti kitiems.
Man asmeniškai bent kiek ma-
lonu, kad vis dėlto didokas
lietuvių skaičius atkreipė dėmesį
į mano raginimus ir atėjo
sveikatos tikrinti. Sveikatos
tikrinimo metu buvau laimingas,
kad galėjau būti žmonėms
naudingas. Galia, kad toks ne-

VIESNAGĖ LIETUVOJE
TURISTŲ GRUPĖMS
PRATĖSTA IKI 10 DIENŲ
Gordon Travel Service, Inc.,
Prudential Plaza, Chicago, ką
tik gavo telegramą iš Inturisto,
kad turistų grupės galės būti
Lietuvoje dešimt dienų. Grupėms
patvirtinta sekanti programa:
septynios paros Vilniuje,
tame tarpe viena ekskursija
į Kauną ir viena į Trakus; ir
trys paros Druskininkuose.

Gordon Travel Service šią
vasarą organizuoja tris grupines
ekskursijas į Lietuvą, iš-
vykstančias liepos 6, liepos 30
ir rugpjūčio 24. Yra galimybė,
kad turėsime dar vieną ekskursiją,
birželio 1 d., jeigu užsiregistruos
pakankamas narių skaičius.

Gordon Travel Service turi
ilgametę patirtį planuojant keliones
į Lietuvą tiems, kurie nori
aplankyti ten savo artimuosius.
Mūsų agentūros geras patarnavimas
ir prieinamos kainos žinomi
lietuvių tarpe.

Dėl smulkesnės informacijos
skambinkite Angelei Šimaitytei,
644-3003, arba atvykite į mūsų
įstaigą, Prudential Plaza (Ar-
cade), Chicago (nuo pirmadienio
iki penktadienio). (Sk).

didelis lietuvių skaičius pasi-
raudojo, gėla pro šalį daugiama-
mas nepatikrino savo sveikatos.
Duomenys rodo, kad iš to-
kio didelio sveikatos tikrinti
atėjusių skaičiaus lietuvių bu-
vo tikrai 6-tas nušimtis. Argi
šioje tirsčiausiai lietuvių apgy-
ventoje apylinkėje lietuvių su-
darytų tikrai tokį mažą nušim-
tį? Man atrodo, kad šį kartą
lietuvių gerą progą pranaudė.
Būtų gera, kad jie būtų
judresni, kai kita tokia proga
ateis.

Marquette Parko Namų Sa-
vininkų Organizacija, sudaryda-
ma sąlygas brangiausiai mūsų
turtui - sveikatai - patikrinti,
atlieka didelį darbą. Galėsime
ir daugiau naudingų dalykų
padaryti, jeigu visi susiorganizuosime
ir būsime vieningi. Vienybėje -
galybė, sakydavo mūsų prabėdai.
Tai didelės išminties tvirtinimas.
Stasys Patlaba

**Tik žmona gali padėti
savo vyrui suliesėti**

Kad vyras būna riebalus, tai
ne jo kaltė. Pirmoje eilėje esanti
kalta jo žmona, pasakė Dr. W.
Zimdahl iš Buffalo, N. Y. Žmo-
na gali būti paveikti geriau negu
bet kokios liesėjimo piliulės,
pirkdama maisto produktus,
kurie turi ko mažiausiai kalori-
jų. Dr. Zimdahl priminė, kad
JAV-bėse kasmet nuo širdies ir
kraujo apytakos ligų miršta po

750,000 žmonių ir tas skaičius
kasmet didėja.

**Kalifornija per 8 metus
priaugo 3,500,000 žmonių**

Cenzo biuro žiniomis, da-
giau kaip 40 nušimčių bendro
JAV prieauglio tarp 1960 ir
1968 metų buvo sekanciose 5
valstijose: California, New
York, Texas, Florida ir New
Jersey. Per tą 8 metų laikotar-
pį visose JAV 50 valstijose pa-
daugėjo 20.5 milijonų, bet tose
penkiose padaugėjo 8.5 milio-
nais, iš to skaičiaus Kaliforni-
joje padaugėjo pusketvirtą mi-
lijono, New York 1.4 mil.,
Texas 1.4 mil., Floridoje 1.3
mil. ir New Jersey 1 mil.

**SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI**
V. O. J. I. N. A. S.

**Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI**

— Chicago's Lietuvių Našlų ir Pa-
vienių Klubas rengia smagų šokių
vakarą balandžio 25 d., šeštadienį, 7 val.
vakaro, Hollywood salėje, 2417 West
43rd St. Veiks bufetas su gerimais ir
užkandžiais, vertingos dovanos. So-
kiamis gros šaunus Jurgio Joniko or-
kestras. Valdyba ir rengimo komi-
sija kviečia visus narius, naries ir gy-
vius dalyvauti ir linksmai praleisti
vakarą. M. Urbelis, rašt.

— Lietuvių Žagariečių Klubas susi-
rinkimas įvyks sekmadienį, balandžio
26 d. 1:00 val. po pietų, Hollywood
salėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai
ir naries malonėkėite dalyvauti susi-
rinkime, nes yra daug svarbių reikalių
aptarti. J. Keturakis, rašt.

A. A.
ANELE MOTEJUNIENĖ - SNARSKYTĖ
Gyv. 9308 Indianapolis Blvd., Highland, Ind.
Staiga ir netikėtai mirė 1970 m. balandžio 23 d. Gimusi Lietu-
voje. Amerikoje išgyveno 21 metus.
Paliko nuliūdę: dvi dukters — Aldona Rasutis, Zentas Dr. Petras
ir Danutė Juras, Zentas Dr. Pranas, anūkai ir kiti giminės, draugai
bei pažįstami.
Lietuvoje liko 2 seserys ir brolis su šeimomis.
Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western
Avenue.
Pirmadienį, balandžio 27 dieną 10 val. ryto bus lydimas iš kopy-
čios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Anelės Motiejūnienės giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsiveiklinimą.
Nuliūdę lieka:
Dukters, Zentai ir kiti giminės.
Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

A. A.
KASPERAS SMETONIUS
Gyv. 5022 So. Washtenaw Ave.
Mirė 1970 m. balandžio 23 d., 3:05 val. ryto, sulaukęs 75 metų
amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Dainių km., Jurbarko vals.
Amerikoje išgyveno 21 metus.
Paliko nuliūdę: žmona Eva, dukta Ona-Marija Kuršaitis jos vy-
ras Gerhard, anūkai — Gary ir Rone bei kiti giminės, draugai ir pa-
žįstami.
Penktadienį, 7 val. vak. kūnas bus pašarvotas Petkaus Marquette
koplyčioje, 2533 W. 71st Street.
Pirmadienį, balandžio 27 dieną 1 val. po pietų bus lydimas iš ko-
plyčios į Bethanijos kapines.
Visi a. a. Kaspero Smetoniaus giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsiveiklinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukta, giminės.
Laidotuvių Direktorai Petkus ir Sūnus. Tel. 476-2345.

Dviejų Metų Mirties Sukaktis
A. + A.
MARIJONA ZUKAS
Gimusi Bučinskaitė
Gyvenusi Melrose Parke, Illinois
Mirė 1968 metų balandžio mėn. 25 d., sulaukus 73 metų amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Kėdainių aps., Survilaiškio parapijoje, Kalmaberžės
dvare.
Palaidota Queen Of Heaven kapinėse.
Jau suėjo dveji metai, kai mirė mūsų mylima žmona ir motina.
Esam prisigėti gilūs liūdesio: vyras Mykolas, sūnus Juozapas, mar-
ti Emilia, 2 dukters: Olga McLeod, Mary Bender, 2 anūkai: Sandra
su vyru Rardon, Doris su vyru Schraeder, pusbrolis Aleksas Staras su
šeima, svogeris Augustinas Zigmantas, brolėnė Veronika Zukas su
šeima. Brolis Vladas Bučinskis su šeima liko Lietuvoje.
Mūsų brangiausiai Marijonai Zukas pagerbti bus laikomos Šv.
Mistos Sacred Heart bažnyčioje, esančioje 15 North Ave., Melrose Parke.
1970 m. balandžio mėn. 25 dieną, 7 val. vakare.
Mes Taves, Mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas
mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime.
Tebūnie Tau lengva ši žemėlė.
Nuliūdę lieka:
Vyrsas, sūnus, dukters, anūkas, brolis ir kiti giminės.

**CANDID WEDDING
PHOTOGRAPHER**
Jei norite nuotraukomis įamžinti savo
vestuves ar kitas šeimos šventes, tai
kreipkitės į mūsų virš 30 metų pa-
tyrę turinčią studiją. Darbą atlieka
patyrę fotografai. Meniška paruo-
siame vestuvinius albumus.
AL'S CANDID PHOTO'S
2719 West 43rd Street
Chicago, Illinois
927-6288
Call and ask for EDDIE BURBULYS

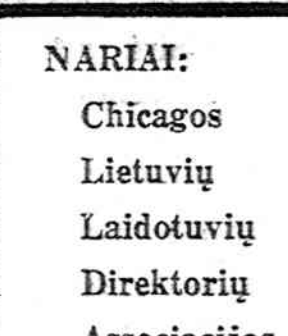
**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Linksmumo arba liūdesio valandose
gražiausias gėles ir vainikai, anks-
čių papuošimai ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 584-1228

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VISTA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, APRIL 25, 1970

Sekmadienį, balandžio 26 d. 2 val. ryto prasidės dienos šviesos taupymo laikas. Laikrodžius reikia pasukti vieną valandą pirmyn.

IS CHICAGO IR APYLINKIŲ

Dėl CTA tebekalbama

Vienas Illinoiso legislaturės atstovas C. L. McCormick pasiūlymą apdėti po 5 centus mokesčių už pastatymą automobilių bet kur mieste, ne gatvėje. Toliau esantys CTA apie 8 milijonus dolerių per metus ir padidinti autobusų važiuotojų, nes atbaidyti automobilius važinėti į miesto centrą. Legislaturės demokratų frakcija siūlo CTA skirti 25 milijonus subsidijos, bet CTA bosas DeMent kiekvieną kartą kartoją savo, kad jam reikia 48,000,000 dolerių, kitaip nuo liepos 1 dienos jis pakels autobusų važinos mokesčių iš 40 į 50 centų.

Pragyvenimas tebebrangsta

Darbo departamento biuro pranešimu, pragyvenimas pra-

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

DAŽYMAS
Pigiai dažau kambarius, valan kilimus ir baldus.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir bižnio. Patogios išimokė įjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

"NAUJENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS PRADAS IR BICIULIS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY
5% Passbooks \$5,000 minimum 2 year certificate
5 1/2% Investment bonus plan \$1,000 minimum 1 year certificate
Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Ivairių prekių pasirinkimas, automobilių, motociklų, šaldytuvų, maistas, doleriniai Certifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

eilį kovo mėnesį buvo 6.1 mėsos pokeliuose, Perky noodle šimais brangesnis kaip prieš mėnesį, vištienos ir daržovių metas laiko. Ypač pakilę kiaušiniai, Ring - O - noodle nos morkiųjų nušūnėliai, mėsos mišinys, Giggie noodle soup, dienoje ir įvairių patarnavimų. Tiesiogiai iš kiaušinių, mėsos, kurio atpigę, tai kiaušinių, kiaušienėlių bakterijomis, nors kurių tūzinas iš 78 c. nukrito, lipton atstovai pareiškė, kad iki 67.8 centų. Vaisiai ir daržovės visos sriubos jokio pavozės pabrango 0.8%, pieno ir sviestkaičiai nesudaro, kaproduktai 0.5 ir mėsa 0.6 nuo mėnesio.

Septynios vietose statys seniems namus

Chicago miesto meras Daley paskelbė planą pastatyti senesnio amžiaus žmonėms 1,595 gyvenamųjų vienetų, kurie kaštuos apie 25 milijonus dolerių. Tie namai, jei miesto tarybos planą priims, bus statomi septynios vietose: 1) Peterson ir Ridge Ave. 2) Division ir La Salle St. 3) 79th St. ir Cornell Ave. 4) 91st St. ir South Chicago Ave. 5) 95th St. ir Morgan St. 6) 79th St. ir Oakley Ave. 7) 16th St. ir Racine Ave.

Chicago namų administracija (CHA) šiuo metu turinti senesnio amžiaus piliečiams gyventi 6,767 vienetų, bet eilės laukiančių esą dar 14,000 žmonių. Dar 1,210 vienetų CHA pastatysianti iki ateinančio liepos mėnesio ir dar 435 vienetų planuoja statyti.

Gauti tokius apartamentinius vienetus gali asmenys, nejaunėsi kaip 62 metų amžiaus ir uždirbantieji per metus nedaugiau kaip \$3,000 jei vienas ir nedaugiau kaip \$3,600 jei pora. CHA apartamentų nuoma pradeda \$45 mėnesiui.

Švariai aplinkai pirmenybė

Turėti švarų vandenį, kad atitiktų nustatytus sanitarinius standartus, iki 1972 metų Illinois miestai ir sanitariniai distriktai turės išleisti \$375,000,000, bet iki 1980 metų turės išleisti dar 4 milijonus dolerių, ir tos sumos daugumos inžinierių skaitomos gana žemomis.

"Šiais 1970 metais mes turime pasirinkti — ar norime kirsti į Marsą, ginti svetimą kraštą, kad jis galėtų turėti tokią valdžią, kokią mes turime, ar norime gauti didesnius čekius, panaikinti lūšnyus arba norime turėti švarius vandenius ir orą?" klausia Illinoiso sanitarinės vandens tarybos sekretorius Classen ir pats atsako: Pirmenybė turi būti atiduota švariam vandeniui ir orui".

Atsargiai su konservuotu maistu

FDA (Maisto ir vaistų administracija) pradėjo žygius, kad dėl apnuodijimo pavojaus savanoriškai būtų pašalinta iš rinkos 13,900,000 žinomų sriubos mišrinių, kaip tai Lipton

PIZZA SU GRYBAIS

IDA be to perspėja nevalgyti Roman Inn Pizza kompanijos gamintų pizzų su grybais, kurių apie 80,000 šį mėnesį pagamintų įtarta sukeliant apsinuodijimą botulizmui, tai yra yra labai aštriai maisto apnuodijimo forma, galinčia būti fatališka.

TRUMPAI

— Mergučių žinių pranešėjai Romui Sakodolskui buvo padaryta sunki vidurių operacija. Ligonis taisosi ir stiprėja.

— Savaitraščio savininkas Valerijonas Šimkus, gavęs lengvą širdies priepuolį, paguldytas ligoninėn, kad gydytojai galėtų nustatyti galimą pavojų.

— Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos pavasario bailius įvyks 1970 m. balandžio 25, seštadienį, 7:30 val. vak. Union Center salėje, 8156 Archer Road, Willow Springs, Ill. Trumpai į linksma programą praves aktorė Julija Čijūnelienė. Programoje dalyvaus Lemonto oktetas: K. Buinevičienė, J. Jakaitienė, R. Seikienė, M. Umbrasienė, J. Abromaitis, R. Gierštikas, A. Gudis, V. Umbrasas ir muzikinis vadovas A. Modestas. Po programos bus skani vakarienė, veiks baras, šokiams gruo-taikingas Neo-Lithuanų orkestras. Laukiama atsilankant daugelio Chicago ir Lemonto lietuvių.

— Ateikite pasigrožėti į Tautinių Šokių Ratelių "Grandis" šokių koncertą! Programą išpildo "Grandies" šokėjai, 1970 m. gegužės 9 d. 8 val. vak. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Bilietus įsigykite iš anksto Margitose, 2511 W. 69th St. Kviečia "Grandis" (Pr).

— Gaspadoriška galvok — santaupas žemėn investuok. Dabar išgyvename rūpestingą ir nuolatinių kainų kilimo laikotarpį. Pinigų vertė nesulaikoma! Pr. Tai kaip apsaugoti savo sunkiai uždirbtas santaupas? Atsakymas vienas — investuoti į žemę ir turėti pilną garantiją ateičiai. Dėliai vietos, žemės dydžio ir išimokėjimo sąlygų skambinti lietuvių N. H. L. D. Corporacijai. A. Lapkus — telef. 424-2050 arba 425-4862. (Pr).

— Kviečiame į talką! Lietuvių Enciklopedijos leidykla išleisti eilę vertingų ir kaizin ar bepakartojamų leidinių, iš naujo su-telkė jėgas prie Encyclopedia Lituanica, kurios bus 6 tomai. I-sis tomas yra jau išleistas. Maloniai kviečiame į talką ją užsi-prenumeruojant. Chicagoje prenumeratas priima: Naujienų, Draugo, Bar-caus, Mergučio, Jaunimo Cent-re pas p. Rožanską įstaigose. Marginiū ir p. Tvero krautuose. Iš ankštau išleistų leidinių dar turime:

1. Lietuvių Enciklopedija — 36 tomai.
 2. Vinco Krėvės raštai — 6 tomai.
 3. Mūsų Lietuva — 4 tomai.
- Tai yra vertingos dovanos bet kuriai progai. Jų kainos yra žemos, leidžiant dabar kaštuoti beveik dvigubai. Nedelsiant užsisakykite, nes atsargos yra nedidelės.

Adresas: Juozas Kapočius, 361 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA. Tel.: leidyklos (617) 268-7730, Namų (617) 282-2759. (Pr).

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REKALINGAS
DZENITORIUS
LENGVAS NAMŲ PRIEŽIŪROS DARBAS.
Valandos: nuo 3:30 P.M. iki 11:30 P.M. 5 dienų savaitė.

Privalo turėti pažymėjimą ir leisti patikrinti sveikatą.
Be daugelio lengvatų galės gauti per-kamų prekių 20% nuolaidą ir gydymo apdraudą.

Kreipkitės į
PERSONNEL OFFICE,
7-tas aukštas.
Atdara nuo 9:30 rytą iki 5:30 vak.

CHAS. A. STEVENS & CO.
25 N. STATE ST.

CHALLENGING POSITION

If you can read a blueprint, possess an aptitude for mathematics and are accurate with figures, you may well qualify for the DRAFTSMAN TRAINEE position with our company. Your responsibilities will include kitchen layout and the preparation of bids.
Contact: Mr. NOVOSAD

THE SAMPSON CO.
2244 So. WESTERN
847-6263

GARDEN TYPE APARTMENT COMPLEX

Has two positions available for
1) RESIDENT ASSISTANT JANITOR
2) JANITOR'S HELPER
Apartment available for assistant janitor.

PRINCE CHARLES APARTMENTS
2415 So. GOEBERT RD.
ARLINGTON HEIGHTS, ILL.
Call 437-1926

MALE HELP WANTED
To staff night shift in a small but rapidly growing Electronics business that manufactures Printed Circuit Boards.
CIRCUIT SYSTEMS INC.
VILLA PARK, ILL.
834-9050

MATURE MAN
For misc. work in small factory.
Days. Permanent
TR 3-0312

— Chicago's Lietuvių Opera praneša, kad bilietai į "Likimo Galios" seštadienio spektaklį bus gaunami Marijos aukšt. mokykloje nuo 6 val. vak.

Sekmadienio spektakliui bilietai yra išparduoti.
Seštadienio spektaklis prasidės 7:30 val. vakaro. Sekmadienio spektaklis prasidės 2:30 val. popiet.

Prašome atkreipti dėmesį į naujai patvarkytą laiką, pagal kurį įvyks sekmadienio spektaklis. Spektakliai prasidės punktualiai. Prašome visus atvykti laiku.

Chicago's Lietuvių Opera

— Kokie bus Lietuvių Tautinių Namai? Lietuvių šokių visuomenė kviečiama dalyvauti Lietuvių Tautinių Namų metiniame susirinkime, sekmadienį, š. m. gegužės 3 d., B. Pakšto salėje, 2801 W. 38 St., Chicago-telkė jėgas prie Encyclopedia Lituanica, kurios bus 6 tomai. I-sis tomas yra jau išleistas. Maloniai kviečiame į talką ją užsi-prenumeruojant. Chicagoje prenumeratas priima: Naujienų, Draugo, Bar-caus, Mergučio, Jaunimo Cent-re pas p. Rožanską įstaigose. Marginiū ir p. Tvero krautuose. Iš ankštau išleistų leidinių dar turime:

1. Lietuvių Enciklopedija — 36 tomai.
 2. Vinco Krėvės raštai — 6 tomai.
 3. Mūsų Lietuva — 4 tomai.
- Tai yra vertingos dovanos bet kuriai progai. Jų kainos yra žemos, leidžiant dabar kaštuoti beveik dvigubai. Nedelsiant užsisakykite, nes atsargos yra nedidelės.

Adresas: Juozas Kapočius, 361 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA. Tel.: leidyklos (617) 268-7730, Namų (617) 282-2759. (Pr).

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

ACCOUNTING MACHINE OPERATOR
EXPERIENCED
PAY ROLL CLERK
with good typing ability. Contractors office. West Side. Company benefits. CALL NE 2-3880

CLERK - TYPIST
Northwest side Insurance Agency has an opening for Girl Friday type of individual to work as a clerktypist. Excellent salary, good working conditions, hospitalization insurance, paid sick days and paid vacations. Insurance experience desirable, but not necessary. 622-4511. Mr. SAMSON.

CLERK - TYPIST
Varied duties in Chicago Office of the State of California.
188 W. RANDOLPH ST., Suite 3600
Tel. 782-7253

REKALINGA SEIMININKĖ
Vakary priemonėje šeimoje su 4 vaikais, vienu mokyklos metu. Privatus kambarys su vonia ir TV geram namu. Reikia kalbėti angliskai ir rekomendacijų, nereikia varti.
Rasyti: AF Box 279
225 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO, ILL. 60606

CASHIER - TYPIST
Must be good with figures. Top salary. All benefits.
Call R. ROEBER
TEST RODI
CHRIS CRAFT, INC.
666-6670

SECRETARY
TYPING AND SHORTHAND
Michigan Ave. location.
Excellent benefits.
Please call
922-0645,
Ext. 34 for appointment

WIDOWER,
W-4 children wants rel. live-in hsekap. Cooking, cleaning & child care.
Refs. necessary.
243-8468

BOOKKEEPER - TYPIST
Mature, excellent typist. Simple book keeping for Sale Trainee Consultant. One girl office. Work with minimum supervision. Near North.
Hours: 8:45 to 5:15.
Five day week.
MI 2-3392

CLERK - TYPIST
ALL AROUND GIRL FRIDAY
for Accounting Department of large Wholesale Distributor. A career opportunity. Figure aptitude, a plus factor.
Phone for interview
Mr. COMESS
WE 9-1100

EXPERIENCED SALES WOMAN
Must have current experience & references.
40 Hours \$80 plus percentage.
4736 So. ASHLAND
Call Mr. MASSEY 629-2600
For Appointment.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės kiur

RANCH STYLE
7 room home with natural fireplace, across from Lake Michigan. Clean air, sunshine, tranquility, large beautiful parklike lot. Wisconsin, 50 miles North of Chicago. All year around carefree living, equally for young family or elderly couple. \$25,000 furnished. Phone 539-2111. If no answer, call Kenosha, Wisc. 414 — 694-0647.

MISCELLANEOUS FOR SALE
Ivairūs Parduvalimai

VIEŠAS ISPARDAVIMAS
LABDARYBEI

Rengiamas Sauganash Bažnyčios Moterų Draugijos, kvietirdienis, balandžio 30 d. 10—8 val.

4600 PETERSON AVE.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS 2 KAMBARIŲ BUTAS Brighton Parke. Duodama šiluma, elektra ir gasas. \$65.
Tel. 927-5284.

— Dr. Juozas Leseckas, veterinarijos gydytojas, persikėlė iš Fox Lake ir apsigyveno Cicero, kur jis atidarė veterinarijos kliniką. Jos adresas: 1501 So. 49 Avenue, tel. 652-7585.

Dr. Leseckas veterinarijos patarnavimus teikia kasdien nuo 9—1 ir nuo 3—7 val. Trečiadieniais nuo 9 iki 1. Šeštadieniais nuo 9—4 val. ir sekmadieniais nuo 10—1 val. Kasdien veikia 24 val. "vet. service" telefonu 652-7585. (Pr).

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURIGERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Parduvalimai

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENEINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIIŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

3L
PALOS PARK — ORLAND PARK
rajone sklypai 80 x 125 pėdų su vand. ir kanaliz. Kaina nuo \$7,500. Nauja apylinkė, brangūs namai.
VILLA - WEST,
135 ST. ir 86 AVE. Lietuviai savininkai.
TELEF. 349-0600

NORINTIEMS IŠKURTI KALIFORNIOJ
Prisiekęs turtokratas ALFONSAS GIEDRAITIS, turintis Kalifornijos valstybinį leidimą (pagal naujus reikalavimus), sąžiningai jums padės įsigyti namus, butamus, ūkius, verslavietes, prekybas bei kitokias užieigas miestuose, užmiešiuose ir šalikėse, su darant pirminius turth perleidimo dokumentus TEISINIAIS PAGIN-DAIS, tuo apsaugant priekius nuo vėliau galimų finansinių komplikacijų bei kitokių "nemalonumų" per valdys namus".
Kalbėk, viešpatie! Tavo tarnas klauso:
AL GIEDRAITIS,
Brocato Realty,
1620 MONTANA AVE., SUITE 3,
SANTA MONICA, CA. 90403.
Telefonai: 394-0286 arba 394-0287; Namų 828-3633.

4 MIEGAMUJŲ MŪRO REZIDENCIA
A. CICERO, 16 ir 50-tos Aves. apylin-ka kėje. Virtuvėje, spintelės, plytelių vonia. Tik \$180 mokesčių, \$18,500. SVOBODA, 2134 So. 61st St., Cicero BI 2-2162. Jei neatsako, — LA 1-7038

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGNYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel. REpublic 7-1941

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas - pardavimas
REAL ESTATE
Prašų palidijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

SIUNTINIAI I LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Acher, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobilių, šaldytuvų, maistas, pinigai.

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURIGERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

ŠKAMBINKIT
LA 1-8047
[Kraunavimas veitui, kreipkitės bet kada